Hayat

SAYI: 16
13 NİSAN 1961
125 KURUŞ

Orta Sahifelerde

Renkli bir tablo:

19. Yüzyılda Tophane Rıhtımı

Yeni romanımız:

RENKLİ GECELER

EN YÜKSEK

* İrtifaı 8882 metre olan, Himalayalardaki Everest Tepesi, dünyanın en yüksek yeridir.

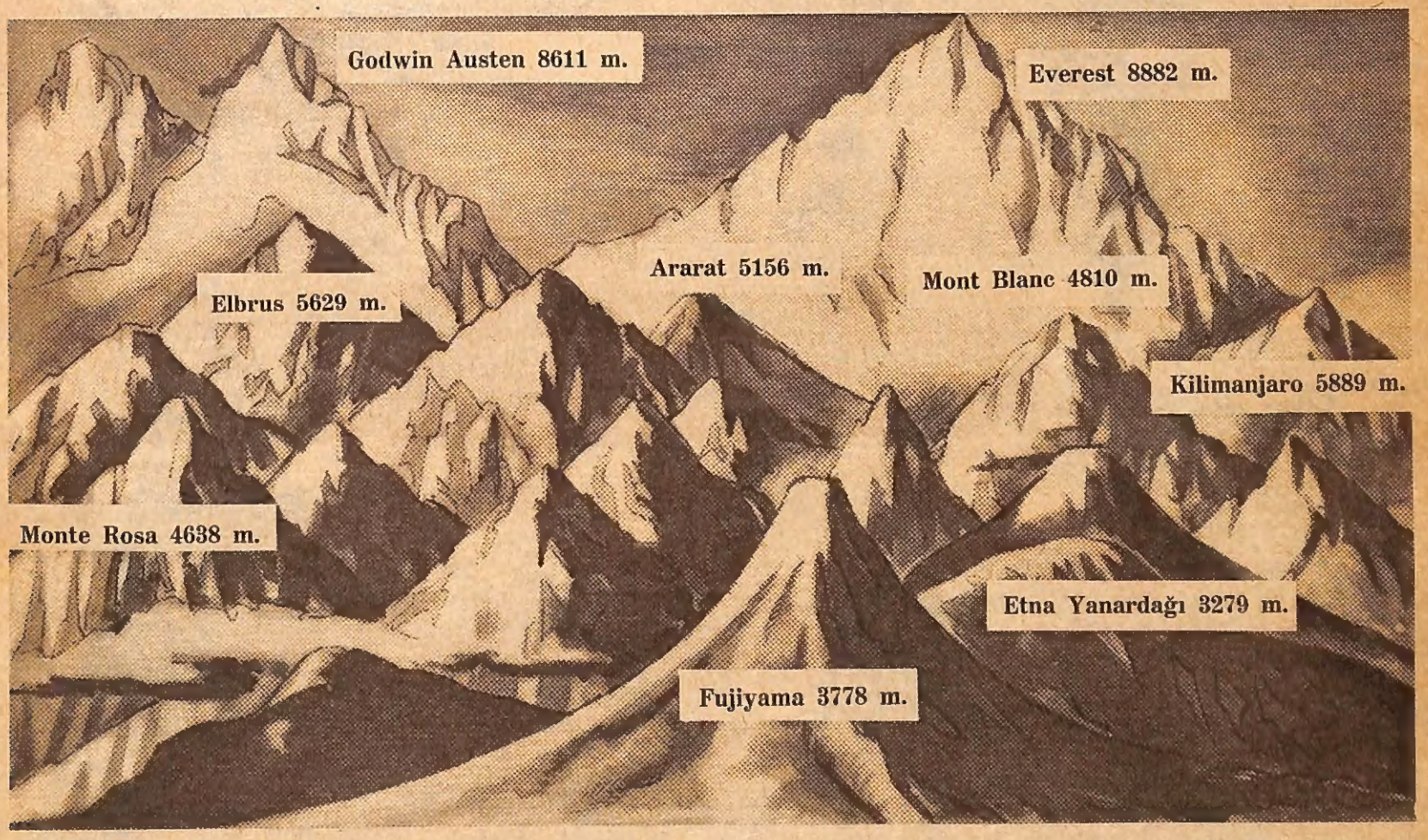

* TÜRKİYE İŞ BANKASI, TASARRUF SAHİPLERİNE EN YÜKSEK İKRAMİYE PLÂNINI TAKDİM EDEN BANKADIR

9 Milyon lira tutarındaki 1961 ikramiye plânının 7 Milyonu henüz talihlilerini bekliyor. Tasarruflarınızı İŞ Bankasında toplıyarak senenin bu en zengin ikramiye plânından istifade ediniz... **Ayrıca % 6,5'a kadar faiz alırsınız.**

1961 de **9 MİLYON**

Vadesiz hesaplarda her 200 liraya, vadeli hesaplarda her 100 liraya ayrı bir kur'a numarası verilir. Kur'a numaralarınızı keşidelerden 15 gün evvel, hesabınızın bulunduğu şubeden öğrenebilirsiniz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

FAAL d - 708

Bu mecmua «Basın Ahlâk Yasası» na uymağı kabul etmiştir.

SLYVIA SYMS
(Fotoğraf: Arthur Rank)

HAFTALIK MECMUA

YIL: 6 SIRA No.: 236
SAYI: 16 CİLT: I 1961

SAHİBİ : Şevket RADO
Telefon : 22 52 50

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES
Telefon : 22 29 19

YAZI HEYETİ :
Sadun Altuna, Fikret Arıt, Hikmet Andaç, Orhan Tahsin, Kemaleddin Tuğcu, Turgut Etingü, Adnan Erim, Muallâ Bayraktar, İhsan Tayşılı, Turgut Bıçakçıoğlu. **Resim:** Ayhan Erer. **Fotoğraf:** İnal Tengizman, Erol Dernek, Necdet İşler. **Ankara Bürosu:** Ulus Meydanı, Hükümet Cad. No. 1, Kat 5. Yılmaz Çetiner, Foto Ozan Sağdıç. Telefon: 10 67 24. **Ajanslar:** Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.

BU SAYIDA MESUL MÜDÜR :
Sadun ALTUNA

TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibaş hakkı mahfuzdur. Gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi, Divanyolu Türbedar sokak No: 22 İstanbul. **Santral :** 22 48 88

MUHASEBE VE ABONE :
Telefon : 27 49 52 Cağaloğlu, Çatalçeşme sokak, Aydınlık Han, Kat 2.

İLÂNLAR :
Türk Basın Birliği Resmî İlânlar Limited Ortaklığından verilen, tekniğimize uygun her türlü ilân alınır.

ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.
Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £
Kıbrısta satış fiatı: 100 mil
Hayat mecmuası yabancı memleketlerde Dolâr olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak istiyenler yukarıda yazılı Dolâr veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

Doldurduğu plâkların adedi ile dünya rekoru kıran 23 yaşındaki Amerikalı yıldız şarkıcı Connie Francis yeni mükâfatlar kazanmağa namzet o l m a , kalbini genç Alman şarkıcısı Peter Kraus'a kaptırmış bulunuyor. Viyana'daki tanışmalarından sonra, Peter'in peşini bırakmıyan hayranlarının çokluğu yüzünden araları biraz açılan iki genç, son bir transatlantik yolculuğundan sonra artık iyice anlaştılar.

"Seni Çok Seviyorum,, Dünyanın en başarılı kadın şarkıcısı ve 16 milyon plâğı olan kıza, Peter, geminin güvertesinde böyle söylüyordu. Connie önce ağırdan aldı. Gazetelere mevzu olmak istemediğini anlattı. Ama nihayet o da kendini tamamen aşkının akıntısına bırakıverdi.

Nihayet Aşklarını Açığa Vurdular...

BİLİNDİĞİ gibi, Connie Francis ünlü Amerikalı caz şarkıcısı, Peter Kraus da Almanyanın Elwis Presley'idir. Geçen yaz iki yıldız beraberce bir televizyon gösterisi yaptılar. Bu vesile ile aralarında sıkı bir dostluk kuruldu. Viyana'da iki günlük bir flörtten sonra Connie, New York'a hareket etti. Peter de Münich'e döndü. Bir müddet sonra Amerika'da iki tanınmış gazeteye uzun bir röportaj veren Connie, Peter'i fevkalâde methetti, onun yanında ilk defa kadınlığını hissettiğini söyledi. Herkes bu ilginin bu kadarla kalacağını zannederken, geçenlerde «United States» transatlantiğinde iki genç tekrar buluştular. Gemideki dostluk, ilk tanıştıkları zamankinden çok farklı bir hava içinde geçti. Koridorlarda, güvertede kol kola dolaşıyorlar, omuz omuza yürüyorlar, meraklıların bakışlarına hiç aldırmıyorlardı. Yolculuk sona erdikten sonra, Connie - Peter münasebeti Amerika ve Avrupa basınında epeyce dedikodu konusu oldu. Söylentilere göre, iki gencin birbirlerine karşı olan hisleri pek ciddî imiş. Yakında evlenmek ihtimalleri de varmış. Ama kendi ağızlarından bu hususta müspet veya menfi hiçbir söz çıkmış değildir. Bu aşk macerasının nasıl biteceği önümüzdeki günlerde iki yıldızın müşterek televizyon programlarından sonra daha iyi anlaşılacaktır.

"Ayrılmıyacağız,, İki gencin kamara kapısında böyle fısıldaştığını duyanlar vardı. Bu sözler gemi yolculuğu devamınca hemen her akşam tekrarlandı.

Geminin Barında Tam anlaşmağa varıldı. Peter, bu yaz mutlaka Amerika'ya çok sevdiği Connie'nin yanına geleceğini vadediyordu.

YURTTA VE DÜNYADA HAYAT

Atom denemelerini protesto maksadiyle İngiltere'nin çeşitli bölgelerinden yola çıkan 20.000 kişilik bir nümayişçi kütlesi, yola çıkışlarının dördüncü günü Londra'nın Trafalgar Meydanı'nda biraraya geldi. İngilterenin nüklear silâhları terketmesini istiyen nümayişçiler her yaştan, her sosyal topluluktan kimselerdi. Yukarıda görüldüğü gibi aralarında çocuklar, minimini bebekler bile vardı. Yanda olduğu gibi de, kafileyi canlandırmak için beraberlerine aldıkları bandonun aletlerinden birine başını sokmuş uyuyanlara sık sık rastlanıyordu.

BALAYI ÇİFTLERİ Bu da bir topluluk ama, bambaşka bir gaye ile biraraya gelmişler: Balaylarını geçirmek için. Yer, İngiltere'nin Kanal Adaları. Geleneğe göre İngiltere'de evlenme zamanı büyük yortunun arifesidir. Büyük yortu aynı zamanda malî yılın sonuna rastladığı için evlenmeler büsbütün artar. Çünkü İngiliz kanunlarına göre malî yıla evli olarak giren yeni evli erkeğin gelir vergisinden muayyen bir ölçüde indirim yapılır. Ama masraf sonra kat kat fazla olacakmış. Onu bekârlar pek düşünemiyor.

66. YIL — Darülâceze'nin kuruluşunun 66 ncı yılı geçenlerde kutlandı. Bu yıl dönümü dolayısiyle davetlilere paviyonlar gezdirildi, Darülâceze incesaz heyeti şarkılar söyledi. Tanınmış ses ve saz sanatkârları, hastalar için bir konser verdiler. Yukarıdaki fotoğrafta, paviyonlardan birinde iş yapan iki hanım görülmektedir.

FAHRİ DOKTORLUK PÂYESİ Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Arkeoloji Profesörü Ord. Prof. Dr. Ekrem Akurgal'a Bordeaux Üniversitesi tarafından fahri doktorluk pâyesi tevcih edilmiştir. Prof. Ekrem Akurgal yabancı dillerde Hitit sanatı ve Ion medeniyeti hakkında yazdığı kitaplarla şöhret bulmuş bir ilim adamımızdır. Kendisi Avusturya ve Almanya Arkeoloji Enstitülerinin asli üyesi ve Londra'daki kırk üyeli Hellenic Society'nin de üyelerinden biridir.

Uludağ Büyük Oteli tarafından, kayak sporunu kalkındırmak ve sevdirmek dileğiyle, dağda bir kayak gösterisi tertiplendi. Avusturyalı ve Türk kayakçılarının katıldığı bu gösteride çeşitli atlama ve kayma yarışları yapıldı. Yukarıdaki resimde atlama gösterisi yapan, Avusturyalı milli kayakçı Peter Gruber'dir.

ULUDAĞDA KAYAK GÖSTERİLERİ

MÜSABAKAYA KATILANLAR

Otelin kayak öğretmeni Karl Klamer, Avusturya Kayak Federasyonu Başkanı Schaicher, Avusturya'nın en meşhur kayak fabrikasının sahibi Alfred Amman ve amatör kayakçılar bu gösteriye katıldılar. Fotoğrafta, Türk ve Avusturyalı kayakçılar birarada görülüyor.

SLALOM YARIŞI

Uludağ'da Fatin Tepesinde başlıyan Büyük Slalom gösterilerinde Türk kayakçıları da, Avusturyalılar kadar başarı kazandılar. Ancak, Avusturyalı kayakçıların bir bale yapar gibi kaymaları ilgi topladı. Fotoğrafta, Avusturya Kayak Federasyonu Başkanı Schaicher'i gösteride slalom yaparken görüyorsunuz.

Sohbet KÖŞESİ

SAADET HIRKASI NASIL ÖRÜLÜR?

SAADETIN sırlarını aramaya çıkan iki kişi bana sordular:

— Sizce mesut olmak neye bağlıdır?

Kanaatimce saadetin sırlarını mutlaka aramak lâzım. Zira mesut olmaya çalışmadıkça insanın mesut olması mümkün değildir. Bu bir çalışma işidir, onun için suali soranlara dedim ki:

— Bu sualinizle zannediyorum ki aile saadetini kastediyorsunuz. Çünkü cemiyet içinde tek başına mesut olmak diye bir şey yoktur. Saadet daima ikili, üçlü, dörtlü veya beşlidir. Ailece mesut olmıyan adamın kendi başına mesut olmasına imkân var mı? Insan ancak beraber yaşadığı kimseler arasında ve onlarla birlikte mesut veya bedbaht olur. Bu mânada mesut olmanın neye bağlı olduğu ise cidden üzerinde durulacak bir meseledir.

Birçok kimseler, hayatta mesut olmanın, evlilikte mesut olmanın tesadüfe bağlı bir şey olduğunu zannederler. Onun için fala baktırırlar, talihlerini kontrol ettirirler. Sonra niçin mesut olamadıklarını araştırırken tesadüflere bağlı sebepler üzerinde dururlar. Yani Filân Hanım Falan Beye düşmeyip de başkasına raslasaydı, yahut Falan Bey Filân Hanımla evleneceğine onun arkadaşiyle evlenseydi mesut olurdu gibi düşüncelere saplanırlar. Netekim bana mektup yazan okuyucularım arasında gözlerine kestirdikleri iki hanımdan hangisiyle evlenirse mesut olacağını soranlar, benim vereceğim cevaba göre karar vermeğe hazırlananlar vardır.

Halbuki kazın ayoğı hiç de öyle, zannedildiği gibi değildir. Insanlar saadetlerini, tıpkı bir hanımın oturup kocasına bir kazak örmeye başlaması gibi, kendileri imal ederler. Yani ortaya çıkacak eser, iyi veya kötü, kendilerinin eseridir. Ama kazağın iyi bir şey olması, vücuda oturması, görenlere «Ne güzel!» dedirtmesi için nasıl kazağı örerken çok dikkatli olmak, ölçüyü kaçırmamak, atılacak ilmikleri ikide bir saymak, hattâ bazan bir kısmını söküp baştan örmek lâzımsa iyi bir saadet hırkası da ancak böyle hazırlanabilir. Hem kendinize, hem eşinize karşı çok dikkatli olacaksınız. Atacağınız adımları çok iyi hesaplıyacaksınız. Yanlış attığınızı anladığınız adımları geri çekmesini bileceksiniz. Ama yalnız bir taraf değil, iki taraf da, karşılıklı olarak aynı dikkati, aynı itinayı gösterecek.

Peki, göstermezse ne olacak? Ha... Göstermezse o zaman saadeti aramaktan da, istemekten de vazgeçecek; oturup değiştiremediği talihine küsecek.

Bakın size şimdi bir şey söyliyeyim: Evliliğin ilk aylarında kendilerini mesut hissetmiyen çiftler, çok iyi bilirsiniz, hemen hemen yok gibidir. Çünkü o aylarda iki taraf da birbirlerine karşı son derece dikkatlidirler. Hiçbir arzularını kırmamaya çalışırlar. Son derece yumuşaktırlar. Hata yapmamaya çalıştıkları gibi, ufak tefek hataları kolaylıkla hoş görür, hattâ görmezlikten gelirler. Birbirlerine karşı sevgi ile doludurlar. Bilhassa daima neşeli, daima güler yüzlüdürler; veya öyle olmaya çalışırlar. Vaktaki iki taraftan biri bu davranışa devam edemez veya davranış karşılıklı olarak terkedilir, o zaman saadet de, bahtiyarlık da ortadan kalkar.

Öyle ise evlilikte saadetin neye bağlı olduğunu cevaplandırabilmek için şöyle bir neticeye varabiliriz: Mesut olmak daima dikkatli bulunmaya, her zaman yumuşak olmaya, bilhassa sevgiye, hoş görürlüğe ve güler yüzlülüğe bağlıdır. Hayatta ancak bunu başarabilen insan mesut olur.

ŞEVKET RADO

Bedeninden bir ağaç
budak salmıştı. Ağacı
gölgesi altında kalmış
kimi insanlar içiyor, kim

Osman

Olacağın

ŞEYH Edebâli ailesinde o gün göze çarpan bir heyecan ve telâş vardı. Çiftliğindeki adamlar oradan oraya koşuşuyorlardı. O gün çok hatırlı bir misafir gelecekti.

Vakaa şeyh efendi hazretlerinin misafiri hiç eksik olmazdı. Her gün sofrasında sayısız misafir otururdu ama, o gün gelecek olan başka, fevkalâde bir insandı: Sonraları büyük Osmanlı İmparatorluğunu kuracak olan Osman Bey geliyordu.

Üstelik Osman Gazinin erkek güzelliği, bakışlarının büyüleyici tesiri civarda bir masal gibi anlatılıyordu. İşte bu masalın kahramanı, yarının bir imparatorluk kurucusu şimdi Şeyh Edebâli'ye misafir geliyordu. Osman Gazi, Şeyh Edebâli'nin şahane kâşanesinde büyük bir sevgi ile karşılandı.

O zamanlar Osman Gazi pek genç ve yakışıklı bir delikanlı idi. Şeyh Edebâli kendisinden çok hazzettiği için, onu gece de bırakmadı. Yaradılışının icabı olarak ölçüsüz ikramlarda bulundu, misafirinin hoşnutluğunu ve sevgisini kazanmağa çalıştı.

Şeyh Edebâli'nin Mal Hatun adında çok güzel bir kızı vardı. Osman Gazi bir aralık onu görmüştü ve beğenmişti. Kimbilir, belki bir daha görmek mümkün olur düşüncesiyle yapılan tekliflerin hiçbirine itiraz etmeden geceyi orada geçirmeyi kabul etti. Kendisine tahsis edilen odada sıcak ümitlerle tatlı hayaller kurarak rahat bir uykuya daldı. Gördüğü yüksek misafirperverliğin yumuşak hazzı içinde güzel bir rüya âlemine sürüklendi... Sabaha kadar bambaşka bir hayat ortasında ve hayretle yaşadı.

Rüya, son derece güzeldi. Fakat o derece de garipti. Uyandığı zaman saatlerce tesirinden kurtulamadı. Anlatacak, tâbir ettirecek birini bulmak için ev sahiplerinin de uyanmalarını âdeta iple çekti. Bazan da Mal Hatun'un hayaline dalıp, gitti.

Mal Hatun, bir erkeğin hayalini değil, hayatını süsliyecek, zenginleştirecek, hattâ değiştirecek tipte bir güzeldi. İnsan istemese, düşünmese bile o, kalbe akabiliyordu. Netekim Osman Gazi'nin de gözlerinden hayaline geçerek kalbine akıvermişti.

Şeyh Edebâli'nin sevgili ve ileri müritlerinden Kumrulu Dede adında bir zat vardı. Ertesi sabah Osman Gazi'yi ilk ziyaret eden o oldu. Karşılıklı oturdular. Kumrulu Dede onun rahat edemediği için böyle erken kalktığını sandı. Osman Gazi:

— Hayır, dedi, güzel bir rüya gördüm de...

Kumrulu Dede'nin cevap vermesine vakit kalmadan Şeyh Edebâli odaya girdi. O da Kumrulu gibi Osman'ın uyuyamadığını zannetmişti. Osman Gazi:

— Bilâkis... dedi ve ilâve etti:

— Muhterem Şeyhim, bu gece bir cennet hayatı geçirdim.

Misafirinin cennet hayatı kadar rahat bir gece geçirdiğini anlıyan Şeyh Edebâli gülümsedi. Osman Gazi de sözüne devamla rüyasını anlattı:

— Kuşağınızdan bir ay çıktı, havalandı, geldi, bağrıma girdi.... Ben bunun şaşkınlığı içindeyken, göbeğimden bir ağaç filizlendi, süratle büyümeğe başladı. Az zamanda dal, budak saldı. Dalları cihanı kapladı; dağlar, ormanlar, ırmaklar, köyler, kasabalar, tarlalar, bağlar, bahçeler gölgesi altında kaldı... Pınarlar peyda oldu, dağlardan çağlıyanlar inmeğe başladı. Bu sulardan kimi insanlar içiyor, kimi insanlar da tarla ve bahçelerini suluyorlardı.

Şeyh Edebâli, âdeta sevindi. Elini Osman Gazi'nin omuzuna koydu. Rüyayı şöylece yorumladı:

— Oğlum Osman, sen bir hükümdar olacaksın. Padişahlık sana ve nesline mübarek olsun. Kızım Mal Hatun da helâlin oldu.

Yanlarında duran Kumrulu Dede:

— Nikâhı kıyalım.. Zaten bize başka iş kalmamış... diye söze karıştı.

Gençlerin nikâhları hemen kıyıldı. Tarafların sevinç ve memnuniyetleri son dereceyi buldu. Kumrulu Dede, Osman Gazi'yi tebrik ettikten sonra:

— Şimdi sıra bizde... diyerek, şöyle konuştu:

Imuş Ruyalar

zlenmiş, süratle büyümüş, az zamanda dal, alları cihanı kaplamış, her yer bu dalların ağlardan çağlıyanlar iniyor, bu sulardan sanlar da tarla ve bahçelerini suluyorlardı.

Gazi, Padişah Ruyada Görmüştü

2

YAZAN: VURAL SAMANCIGİL

— Ey, Osman... Sana padişahlık ile uğurun Mal Hatun verildi. Sen bana ne vereceksin?....

Osman Gazi, iki ikramiye kazanmanın hazzı içinde:

— Her ne vakit padişah olursam, sana bir köy veririm, dedi.

Kumrulu Dede işini sağlama bağlamak istedi:

— Bize bir kâğıt ver şimdi.

Osman Gazi gülümsiyerek:

— Ben kâğıt yazmak bilir miyim ki, benden kâğıt istersin? dedi. Ama atamdan bir kılıç kalmıştır. Sende nişan olarak dursun... Beni Allah, padişah ederse, neslim o kılıcı sende gördükçe köyünü elinden almaz.

Kumrulu Dedeye kılıcı verdi. Sonra da padişah oldu. Sözünde durarak köy bağışladı.

Müverrih Derviş Ahmet Âşıki, bu olayı manzum olarak nakletmiş. Birkaç mısraını aynen aşağı alıyorum:

Dir oğlum fırsat ve nusret senindir
Hidayet menzili nimet senindir.
Sana verildi taht düşmesün baht
Ezeli tâ ebet devlet senindir.
Yana çırağların âlem içre
Döşene sofran da'vet senindir.
İki cihanda hayırla anılmak
Nesebü neslin bürhan senindir.
Çocuktan irdi sana tahtı devlet
Cihan içre olan devran senindir.

OSMAN GAZİ

Türk ve dünya tarihinin en büyük devletlerinden birinin temel taşını koymuş olan Osman Gazi'nin, Mal Hatun'dan iki oğlu dünyaya geldi. Büyük oğluna Alâeddin, küçük oğluna da Orhan adını verdi. Alâeddin, dedesi Edebâli'nin yanında büyüdü. İlmi, kılıca tercih etti. Okuma, yazma bilmiyen babasının siyasi müşaviri oldu. Orhan ise cengâver olarak yetişti. Şeyh Edebâli ile kızı Mal Hatun 1326'da birer ay ara ile öldüler. Az sonra, yine aynı yıl içinde Osman Gazi de hastalanarak hayata gözlerini yumdu. Altmış sekiz yaşında idi. Öldüğü zaman Bursa'da bulunan Orhan gelinciye kadar muvakkaten Söğüt'te defnedildi. Orhan gelince, babasının vasiyetine uyarak, na'şı Bursa'daki Gümüşlü Kumbet'e naklettirdi.

GELECEK HAFTA: Güzel Mariya'nın

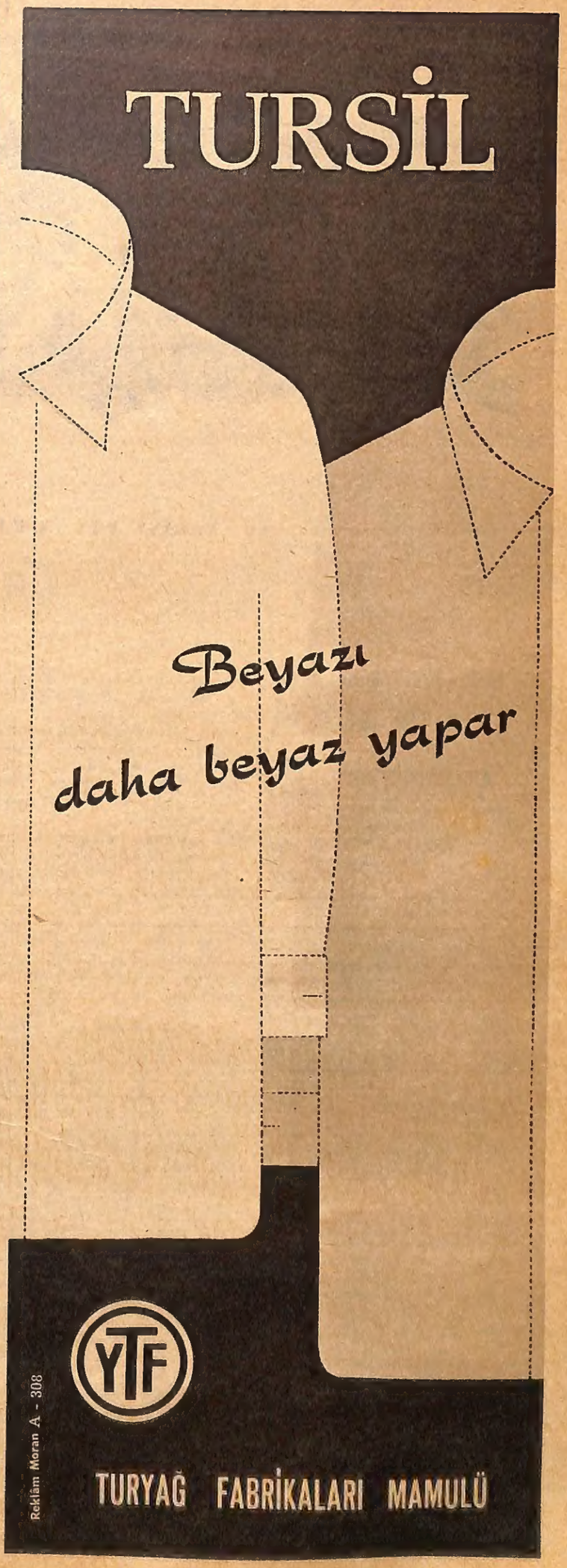

Hayat nefîs bir aşk romanı takdim eder:

Renkli Gece

YAZAN: VİCTORİA CROSS — ÇEVİREN: HAMDİ VAROĞLU

BİRİNCİ BÖLÜM

ALTIN GECE

ALASKA'NIN başkenti o zaman Sitka idi. Kroki defterim fikirlerle ve taslaklarla doluydu. Sitka'dan çok şey bekliyordum. Oradan, ilgi çekici, yeni konular umuyordum. Alaska yerlileri, o zamana kadar, fazla çirkinlikleriyle beni ye'se düşürmüşlerdi. Daha çok portreler ve çıplak vücutlar çizdiğim için, bu yerliler arasında model bulabileceğimi hiç ummuyordum. Vapurumuz sahil boyunca dolaşırken, boyu bosu yerinde bir kadın, bir çocuk aramış, boşuna yorulmuştum. Bu ırk herhangi güzellikten mahrum görünüyordu. Ne endam, ne renk, ne uzun saç! Bodur, kavruk derili, sıska kişilerdi. Gözleri boncuğa benziyordu. Hiçbir zaman genç olmamış gibiydiler. Sanki olgun yaşta doğmuşlar, ancak ihtiyarlıyabiliyorlardı.

Sitka'ya geldiğimiz zaman, bir yol arkadaşımla birlikte karaya çıktım. Yerlilerin ve manzaranın fotoğrafını çekmek üzere buraya birçok defa gelmiş becerikli bir çocuktu. Sitka'yı iyi biliyordu.

— Benimle gelirseniz, dünyada bir eşini daha görmediğiniz güzel bir kadınla birlikte çay içeriz... dedi.

Bu çeşit davet reddedilmez. Derhal kabul ettim. Fakat, şüpheli kaş kaldırışımı görünce devam etti:

— Sahiden güzeldir. Göz alıcı güzel. Çinli bir kadın. Bir çayhane işletiyor.

Sitka'nın ana caddesine vardığımız zaman saat dörttü. Parlak havayı güneş ışıkları dolduruyor, her taraf bir altın seli içinde yüzüyordu. Yalnız, kilisenin kubbesi, bu ateş deryasına, küflü rengiyle, bir yumuşaklık katıyordu.

Alaskalılar, kısacık boylariyle, kimi çömelik, kimi oturmuş, sokağı boylu boyunca doldurmuşlardı. Renkli kumlardan, boncuklarla süslü ren derisi mokasenlerden, işlenmiş mors dişlerinden ibaret satılık mallarını önlerine yaydıkları bir keçe parçası üzerine sermişlerdi.

Karaya ayak bastığımız zaman bu adamlar, bize, foklarınkine benziyen acayip, sual dolu gözleriyle baktılar. Kendilerinden bir şey almamızı beklemiyorlar, bizi sessizce seyrediyorlardı. Arkadaşım bana:

— Gelin, dedi, savuşalım. Kalabalık basmadan çayımızı içelim.

Beş dakika yürüdük. Ben bu acayip küçük başkenti merakla seyrederken o ansızın:

— Burası! dedi.

Sağ koldaki bir aralıktan içeri daldı. Peşinden gittim. Küçük bir avluya girmiştik. Avluda, duvar diplerinde, küçük küçük çay masaları vardı. Arkadaşım burada durmadı, dipteki basık evin kapısından içeri girdi. Kendimizi karanlık, gayet dar bir koridorda bulduk. Bu koridorun duvarlarına kırmızı kumaş gerilmişti. Tavandan da bezler sarkıyor, geçerken başımıza değiyordu.

Sokağın göz kamaştırıcı aydınlığından sonra içerisi bize son derece loş göründü. Dip tarafta bir yerde, ölü gözü gibi rengârenk bir kandil yanıyordu.

Sağda basık bir kapının önüne geldik. Bu kapıdan, sokak seviyesinden aşağı hissini veren dört köşe, küçük bir odaya giriliyordu. Tavana yakın, ufacık pencerelerden içeri süzülmeğe çalışan gün ışığına, yeşilli kırmızılı hasır perdeler engel oluyordu. Yerde serili yumuşak bir şey, ayak seslerini boğuyordu. Köşelerde küçük masalar vardı.

En uzaktaki masaya oturduk. Etrafıma bakındım.

— Burası hoşuma gitti, Morley... dedim.

— Tahmin ediyorum.

Arkadaşım, masanın üstünde duran bronz bir heykelciğin kafasını eliyle bastırdı. Kafa, omuzlar arasına gömüldü, sonra tekrar fırladı, sert bir gong sesi çıkardı.

Hemen arkasından, kapının kırmızı perdesi aralandı, içeriye biri girdi. Bu, bir genç kadındı. Görünüşe göre on yedi, on sekiz yaşında bir Çinli kızdı. Ama aslında daha genç olsa gerekti.

Fil dişi rengindeki beyzi biçimli yüzü, bir mucize denilecek kadar güzeldi. Burnu düz ve narin dudakları etliydi. Gözleri her Çinli gibi çekikçe, fakat iri ve harikulâde bir ışıkla, bir alevle dolu idi. Siyah saçlarını geriye doğru tarayıp topuz yapmış, bu topuzu iki uzun, altın iğne ile tutturmuştu. Kızın kulaklarında, güzelliğini büsbütün arttıran, mavi taştan bir çift küpe vardı.

Bu fil dişi ten üzerinde o mavi taşlar!

Onları, sonradan, yıllar yılı, gözlerimi yumdukça hayalimde daima gördüm. Kendimi, kaç defa, o küçük odanın kızıl loşluğunda buldum; kaç defa, Alaska denizinin, boyalı hasır perdelerden içeri süzülen melodilerini dinledim.

Güzel kız, çok sade, ama güzelliğine çok yakışan bir şekilde giyinmişti. Altın sarısı düz bir ceketi; altında, bu ceketin açık göğsünden görülen muslin bir jilesi vardı. Ayakları çıplaktı, kırmızı zemin üzerinde pırıltılar saçıyordu.

Morley:

— Nasılsınız, Souzy?... diye sordu.

Kız, ufacık beyaz dişlerini meydana çıkaran bir tebessümle:

— Günaydın, Bay Morley, diye cevap verdi. İkiniz de çay mı istiyorsunuz? Peki, hazırlıyayım.

Perdelere doğru süzülürcesine yürüdü; geldiği kadar sessiz ve çabuk gözden kayboldu.

Heyecanla, Morley'e döndüm:

— Enfes bir şey, dedim, kusursuz güzel!

— Değil mi? Böyle diyeceğinizi biliyordum. Ama evli, azizim. Yani sizin işinize yaramaz.

Inanmadım:

— Evli mi? dedim. Bu çocuk mu evli? İmkânı yok. Lâtife ediyorsunuz.

— Lâtife etmiyorum, vallahi evli. Hem de bir çocuğu var. Yaygaracı, koskoca bir çocuk.

— Korkunç bir şey bu, dedim. Evet, korkunç! İşi berbad ettiniz!

— Güzelliğe baksanıza! Bu güzellik onda varken evde kalacak değildi ya!

— Hayır, ama o kadar genç ki! Âdeta sarsıntı geçirdim.

Bu kadar nefîs bir tabloyu seyrettikten sonra birdenbire hakikate bu dönüş bana pek acı gelmişti.

Tam o sırada Souzy, elinde bir tepsi ile geldi. Tepsiyi masanın üstüne bıraktı. Tepsiden aldığı çaydanlıkla küçük fincanları masanın üzerine zarif hareketlerle dizdi. Bu işi yaparken masaya doğru eğildiği zaman, başım döner gibi oldu. Kulaklarının arkasına taktığı gül goncalarının hafif kokusunu duydum. Servis yaparken, uzun altın küpelerinin mavi taşları, fildişi rengi gerdanında hafif hareketlerle sallanıyordu.

Morley, müstehzi bir eda ile:

— Oğlunuz nasıl, Souzy?... diye sordu.

— Çok iyi, teşekkür ederim, Bay Morley.

— Görmek isterdim, getirir misiniz?

Souzy rehavetli bir sesle cevap verdi:

— Hayhay, şimdi uyuyor, ama uyandırırım.

Ben itiraz edecek oldum, ama o fırladı, gitti.

Bir dakika sonra koridordan yaygaralar duyuldu. Arkadan, koskoca bir çocuğu kucağında sürükliyerek — bu sahneyi anlatmak için başka kelime bulamıyorum — Souzy gözüktü. Çocuk - anne, bu yaygaralardan hiç rahatsız gözükmüyordu. Çocuğunu acemi bir hareketle sımsıkı kucağına bastırmış, sendeliyerek ilerliyordu.

Annesi ne kadar ufak tefek, ne kadar narinse, çocuk o kadar büyük, o kadar ölçüden aşırı idi. Annesinin boyuna yakın boyu vardı.

Morley:

— Ne iri çocuk... dedi!

Anne, mağrur, cevap verdi:

— İri, değil mi?

Çocuk, avazı çıktığı kadar bağırıyordu. Kıpkırmızı kesilen yüzünden yaşlar akmağa başladı; yumruklarını sıkmış, öfke ile gözlerini uğuşturuyordu.

ler

— Herhalde bir tarafından zoru var, dedim.

Annesi sükûnetle cevap verdi:

— Yoo, uykudan uyandırınca hep böyle ağlar.

Çocuğun feryatlarına zerre kadar kulak asmıyordu. Sağır olsa ancak bu kadar ilgisiz kalabilirdi. Çocuğu güçlükle taşıyabildiği belliydi. Ama onu yine de kucağında tutuyor, ayakta duruyordu. Çocuk ağlamaktan mosmor kesilmişti. Öyle olduğu halde, Souzy, kucağında hiçbir şey yokmuş gibi, Morley'le sohbete dalmıştı.

Ömrümde böyle şey görmemiştim. Souzy'nin, bu haliyle bir resmini yapmak, adını «analık» koymak istiyordum.

Ama neye yarardı? Hiç kimse, hele İngilizler, bunun hakikat olduğuna inanmazdı. Bunu kötü bir şaka sanırlardı. «Kadın ve hayvan», yahut «Hayal ve gerçek» de bu resim için güzel birer isim olabilirdi.

Anneninki kadar esîri bir güzellik tasavvur edilemezdi; çocuğun feci çirkinliğinin eşi de bulunamazdı.

Souzy şimdi yerde oturuyor, çocuğu da yerde, yanı başında, yüzükoyun hep avaz avaz haykırarak debeleniyordu. Genç kadın, çocuğun feryatlarına hâlâ aldırış etmiyor, yalnız, yanı başında bulunduğuna emin olmak ister gibi, elinin zarif bir hareketiyle, onun sırtını okşuyor, bir yandan da sakin sakin, Morley'le konuşmağa devam ediyordu. Morley'in sesini nasıl işitiyordu, bilemem. Ben yalnız, çocuğun kulak tırmalayıcı yaygaralarını duyabiliyordum, o kadar.

Çocuk, tıkanmanın son haddine gelmiş gibi yerlerde yuvarlanırken, bir aralık susunca fırsattan istifade:

— Allah aşkına götürün şunu, diye yalvardım. Bu gürültüye tahammül edemiyorum.

Souzy, badem biçimli şahane gözlerini bana çevirdi, düşünceli bir bakışla:

— Ya, demek ki benim yavrumu sevmiyorsunuz, öyle mi?... dedi.

(Devamı gelecek sayıda)

Geçmiş yılların bazı safhaları düşünüldüğü zaman parıldıyan bir çok noktalar görülür. Bunlar renkli gecelerdir. Bu gecelerden çoğunun macerası tekrarlanamıyacak kadar kutsaldır, bazıları da o macerayı yaşıyan insanın kalbine ebediyen gömülmüştür. İşte bu romanın kahramanı olan ressam size hayatının böyle en renkli beş gecesinin tablosunu çiziyor...

"Ben, **LÜKS** Tuvalet Sabununu kullanırım."

Ne kadar da haklı, zira en iyi güzellik tedavisi LÜKS ile başlar.

LÜKS'ün sırrı köpüğündedir . . . bir krem gibi besleyici, yumuşak, koyu bir köpük.

Onun yumuşatıcı tesiri altında cildiniz güzel, pürüzsüz olur ve uzun zaman tazeliğini muhafaza eder.

LÜKS tuvalet sabununun cazip bir vasfı daha vardır. LÜKS'ün kokusu güzeldir.

O halde, siz de sinema yıldızlarının güzellik tedavisini tatbik ediniz çünkü,

Yıldızların onda dokuzu LÜKS Tuvalet sabununu kullanırlar.

LT. 6/90

MESUT YUVA

1942 senesinde bir uçak kazasında ölen babasının unvanını aldığı zaman şimdiki Kent Dükü altı yaşında idi. Yukarıda görülen malikâne Buckinghamshire'dadır. Babasının vasiyeti ile Kent Dükü rüştünü ispat ettikten sonra resmen bu yerin sahibi olmuştu. Genç nişanlılar evlendikten sonra buraya yerleşmek tasavvurundadırlar. Dükün nişanlısı Katharine Worsley'in de bahçeden, kır hayatından ve binicilikten çok hoşlanması isabetli bir tesadüf...

İngiliz Sarayı

GEÇEN yıl olduğu gibi, bu ilkbahar da bize bir kıraliyet düğünü getiriyor. İngiltere Kraliçesi II. Elizabeth'in kuzeni ve İngiliz tahtının sekizinci vârisi Kent Dükünün, zengin bir lordun kızı olan Katharine Worsley ile nişanlandığı; Dük'ün annesi, Kent Düşesi tarafından ilân edildi.

Uzun yıllar, evlenmemiş Avrupalı prenseslerin rüyalarını işgal eden Belçika Kıralı, geçen kış evleniverince, bu sefer bir numaralı ve en münasip namzet, İngiliz kıraliyet ailesinin bu yakışıklı dükü olmuştu. Fakat ne çare ki, prenseslerden çok, yarış otomobilleriyle ilgili gibi görünen bu dinamik Dük de, dört yıl evvel gönlünü kaptırdığı bir taşralı İngiliz kiziyle nişanını ilânda gecikmedi.

Bu haber, İngilizler için bir sürpriz olmadı. Çünkü, bütün yalanlamalara rağmen Dük'le Miss Worsley arasında gittikçe büyüyen bir aşkın mevcut olduğu uzun zamandan beri biliniyordu.

HİKÂYE BAŞLIYOR

Kent Dükü, Miss Worsley'le, 1957 mayısında, Orta İngiltere'nin Yorkshire eyaletinde, kıraliyet İskoç alayında asteğmen olarak ödev gördüğü sıralarda, arkadaşlariyle gittiği bir mahalli maskeli baloda tanışmıştı. O baloya çoban kızı kıyafetinde gitmiş olan Miss Worsley'le Kent Dükü'nün hep beraber dansedişleri biraz mânidar karşılanmıştı. Önceleri, Dük'ün mavi spor arabasını Worsley'lerin şatosu önünde, Dükü Worsley'lerin çay veya hafta sonu partilerinde görenler, artık «Eddie» ile Katharine'in arasındaki aşktan bahsetmekte mahzur görmemişlerdi. Yorkshire kırlarında at gezintileri, ender de olsa Londra gece kulüplerinde buluşmalar devam edince, bu aşktan kimsenin şüphesi kalmamıştı. İngiliz sarayının ele avuca sığmaz sürat âşığı genç Dükü, kendinden üç yaş büyük, «halktan» bir zengin kıza âşık olmuştu. Fısıltı şeklinde başlıyan söylentiler gazetelerin birinci sahifelerine de geçince, Dükün annesi, Kent Düşesi telâşla oğlu ile Miss Worsley'in «iyi arkadaş» oldukları yolunda yalanlamalar yaptı. Lord Worsley de, kızının ismini korumak için, Düşes'in yalanlamalarına katıldı. O sıralarda Dükün alayı, Yorkshire eyaletinden Batı Almanya'ya nakledilince, dedikodular da biraz yatışmış gibi göründü. Hattâ, Miss Worsley'in kayak yapmak bahanesiyle Almanya'ya gidişleri bile dikkati çekmedi.

1958 Noel'ine kadar sakin geçen hava, Dükün Noel tatilinin bir kısmını Worsley'lerle birlikte geçirişiyle yeniden fırtınaya döndü. Dük, evveliklier gibi, o yıl da, Kıraliçenin Sandringham şatosundaki Noel partisine katılmak üzere, Almanya'dan izinli gelmişti. Annesinin bütün muhalefetine rağmen, tatilinin bir kısmını Worsley'lerde geçirmekte ısrar ediyordu. Kardeşi Prenses Alexandra'nın

İngiltere Kıraliçesi Elizabeth'in son seyahatinden dönüşünü sabırsızlıkla bekliyenlerden biri de Kent Dükü idi. Çünkü seyahate çıkmadan evvel bir mesele hakkında Kıraliçenin fikrini soran Dük'e, Elizabeth kesin bir şey söylememiş, vereceği cevap seyahat dönüşüne kalmıştı. Senelerdir seviştiği Miss Worsley ile evlenmelerine Kıraliçe nihayet rıza gösterdi. Yarının düşesi saray gelini olabilmek için gerekli hazırlıklara başlamış bulunuyor.

YAZAN : EDİBE DOLU (Londra muhabirimiz)

Kent Dükü ve nişanlısı Miss Katharine Worsley'in bir tiyatro dönüşü çekilmiş son resimlerinden biri.

nın Yeni Gelini

yardımiyle Kıraliçeden partiyi terk iznini alınca, hemen Yorkshire'ın yolunu tuttu. Bu durum, bilhassa muhafazakâr İngilizler için alışılmamış bir olaydı. Hemen hemen ilk defa bir kıraliyet mensubu, Kıraliçenin Noel partisini yarıda terkediyordu. Böylece Kent Düşesine yeniden tekzip ödevi düşüyordu. Fakat bu sefer Düşes, işi daha ciddiye alarak, henüz 23 yaşında olan oğluna evlenmeği düşünmek için çok genç olduğunu izah ederek onu biraz daha beklemeğe ikna etti. Tekrar alayına dönen Dük'ün, artık hiçbiri ciddiye alınamıyacak değişik isimli kızlarla eğlence yerlerinde görünmesi, otomobil sürerken veya kayak yaparken yaralanmaları yüzünden konuşma konusu oluyordu.

Miss Worsley de 1959'da, Kanada'da bulunan ağabeyinin yanına gidince, «Eddie - Kat» hikâyesi bitti diye kabul edildi.

Oysaki, Düşes, oğlunun bu ilk ve son aşkında ısrar ettiğini hissediyordu. «Halktan» bir kızın iyi bir kıraliyet gelini olamıyacağı endişelerine rağmen, oğlunun aşkına boyun eğmek mecburiyetinde kalınca, bir zamanlar Margaret'e söylediği :

«Eğer halk arasında Tony'yi görürsen ona hiç bakma. Âşık olduğun zaman sevdiğine göz ucuyle bakışın bile seni ele verebilir» sözlerini oğluna tekrarlıyarak, dedikoduların önünü alabildi.

DÜĞÜN VE GELİNİN UNVANI

Alışılmışların aksine, 8 haziranda kıraliyet düğünü Westminster Abbey yerine, Miss Worsley'in isteğine uyularak, Yorkshire'daki York Kilisesinde yapılacaktır. Böylece, Kıraliçe ve diğer kıraliyet mensuplarının katılacağı bu düğün, 1328'den, yani 633 yıldan beri York Kilisesinde yapılan ilk kıraliyet düğünü olacaktır. İngiltere'nin büyük kiliselerinden biri olan York Kilisesindeki daha evvelki kıraliyet düğünü, Kara Prensin babası III. Edward ile 14 yaşındaki Kıraliçe Philippa'nın düğünüydü.

Miss Katharine Worsley, İngiliz tahtının Tudorlar ismiyle anılan hükümdarları zamanından beri (1485 - 1603) taht vârisleri arasında yeri olan bir dükle evlenen ilk unvansız kız olacaktır. Yorkshire'ın en zengin ve şeceresi Oliver Cromwell'e kadar giden eski bir ailesinden gelen bir lord kızı olmasına rağmen hiçbir unvanı olmıyan «halktan» bir kızdır. Gerçi bugünkü ana kıraliçe (Lady Elizabeth Bowes - Lyon) ve mayısta Türkiyeye resmî bir ziyaret yapacak olan Kıraliçenin yengesi Gloucester düşesi (Lady Alice Montague - Douglas - Scott) de evlenmeden evvel, kıraliyet mensubu değil, «halktan» dılar. Fakat her ikisinin de «Lady» unvanları vardı.

Düğünden sonra Kent Düşesi unvanını alacak olan Miss Worsley, bu unvanı taşıyan ilk İngiliz kadını olacak. Daha evvel, 1799'da III. George, oğlu Prens Edward'a Kent Düklüğünü bahşederek bu unvanı ihya edince, ilk Kent Düşesi, prensin Alman asıllı karısı olmuştu. Bugünkü Kent Düşesi ise, bilindiği gibi evlenmeden evvel Yunan prensesiydi. Düğünden sonra, Kent Düşesliği Miss Worsley'e intikal edince, bugünkü Düşes, muhtemelen Prenses Marina, Kent Düşesi diye anılacak.

NİŞAN YÜZÜĞÜ VE GELİNLİK

Miss Worsley'in nişan yüzüğü, kıraliyette hemen hemen âdet olan gök yakuttandır (Sapphire). İki yandaki elmasların süslediği büyük gök yakut yüzüğün kıymeti, bizim paramızla 625.000 (£ 2.500) lira tahmin ediliyor.

Kendisi düğün hazırlıklariyle meşgul olacağı için, şimdiden gelen tebrik mektuplarını cevaplandırmak üzere bir sekreter tutmuş olan Miss Worsley'in gelinliğinden bahsedilmeğe başlandı. Eğer, kayınvalidesi ve Prenses Alexandra'nın tavsiyesini dinlerse, bu seferki kıraliyet gelinliğini «Hartnell» yerine, Londra'nın diğer bir büyük terzisi, John Cavanagh dikecek demektir. Bu yılki ilkbahar koleksiyonunda çok güzel bir ipek organza gelinlik gösteren Cavanagh, Kent'lerin terzisidir.

BALAYI

Kıraliçeden, Hindistan turuna çıkmadan evvel evlenme müsaadesi almış olan Dükün, balayı için de Britannia yatından bahsedilmektedir. Halen İngiliz Harbiye Nezaretinde yüzbaşı rütbesiyle çalışmakta olan 25 yaşındaki Dük, kendisini dışarıda temsil ödevini yüklenebilecek kadar tecrübe sahibi olduğuna inanan Kıraliçe tarafından, nisanda, Sierre Leone'nin istiklâl töreninde bulunmağa tâyin edilmiştir. Dük bu işi iyi başarırsa, Kıraliçenin, Britannia yatını onlara da tahsisi mümkün olabilir.

Genç Dük, neslinin zevk aldığı her eğlenceden faydalanmasını çok iyi bilir.

AİLE POSTASI

BABALARIN DİKKATİNE

16 yaşında bir kız okuyucumuz yazıyor:

«Ne olur, bu babalara söyleyiniz, kızlarına iyi baksınlar, onları sevsinler. Bir genç kızın en büyük dostu babası olmalıdır. Halbuki, babalar kızlarını yalnız kravat ütülemek, çay koymak, sigaralarını yakmak için kullanırlar.

«Onlardan ne pırlanta yüzükler, ne de son model arabalar istiyoruz. İstediğimiz sadece bizi anlamaları ve sevmeleridir.

«Avrupada olduğu gibi erkek arkadaşları (sevgilileri), rujları, yahut da dekolte elbiseleri de istemeyiz. Fakat az da olsa itimad etmelerini isteriz.

«Eminim ki bir genç kız, bir delikanlının gözleri güzeldir diye onunla konuşmaz. Biriyle konuşan kızlar umumiyetle anlayışla karşılanmamış, dertlerini kimseye dökememişlerdir; onun için konuşmak, birisi tarafından sevilmek ihtiyacını duymuşlardır.

«Babalar, bazılarımızı bir kurşun kalem almaya göndermiyorlar; selâm verdiğimiz bir sınıf arkadaşımıza sevgilimiz gözüyle bakıyorlar. Yalnız, böyle babalar bilsinler ki kızlarının en az 2-3 senelik erkek ahbapları vardır. Birçok babalar kızlarının huylarını, daha doğrusu iç âlemlerini bilmezler; onlara nasıl muamele edeceklerine dair en küçük fikirleri yoktur.

«İfade etmek istediğim öyle şeyler var ki... Fakat bir taraftan derdimi anlatamamak korkusu, diğer taraftan vaktin azlığı buna engel oluyor. Sunu da unutmadım ki, siz de bir erkeksiniz, belki de benim gibi 16 yaşında bir kızınız vardır. Maalesef kendi imzamı atamıyorum.»

—

KARŞILIKLI ÇOCUKLUKLAR

Bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Kocamla daha yeni evlenmiştim. Kendisini de çabucak sevdim. Fakat annesinin anormal bir tarafı vardı. Bana rahat vermiyordu. Kocama şikâyetlerimi söyledim. O da «Annem biraz anormaldir. Sen olgunluk göstererek idare edebilirsin» dedi. Bir müddet idare ettim. Fakat günün birinde dayanamadım. Gözüm hiçbir şey görmedi. Kavgaya giriştim. Artık gözüm hiçbir şey görmüyordu. Kocam maalesef annesinin tarafını tuttu.

«Yakında ayrılacağız. Üstelik kocamın daha nişanlanmadan evvel tanıdığı bir kız varmış. Bana kendisi bahsetmişti. Ben de bundan beni sevmediğine hükmediyorum. Daha vakit erken iken ayrılmamız doğru değil mi?»

Biz doğru bulmuyoruz. Bu yaptığınız biraz çocukluktur. Anormal olan kayınvalidenizi idare etmeniz icabederdi.

Kocanız da annesinin durumunu bildiğine göre size pekâlâ yardımcı olabilir. Kocanızın daha sizinle nişanlanmadan evvel tanıdığı kıza gelince, bunu da büyütmeniz doğru değil. Kocanızın size ondan bahsetmiş olması bir çocukluktur. Karşılıklı çocukluklarınızla ödeşmiş vaziyettesiniz. Evinize dönünüz ve daha olgun hareket etmeye çalışınız. Başınızdan bir evlilik geçtikten sonra aradığınız vasıfta bir insana rastlamanız güçtür. Bozmayın yuvanızı! İşte çok genç evlenmenin de bu türlü zararları vardır.

Vasfi Rıza Zobu Hayatından Hikâyeler Anlatıyor: 16

ALLAHA ISMARLADIK...

Sanatkâr Vasfi Rıza Zobu yazılarını burada bitirirken anne ve babalara hitabediyor ve tiyatro heveslisi gençlere çok güzel bir nasihat veriyor:

HEY GİDİ GÜNLER — Sene 1340, yani 1925

LÂF aramızda, size bir şey çıtlatayım: Bu sohbetimizin, bu «hayattan hikâyeler» in, böyle çektikçe uzayacak kadar elâstiki olacağını hiç tahmin etmemiştim. Ne yalan söyliyeyim, önce tereddütlü bir halde başlamıştım bu işe...

Ama, «Hayat» ın pırıl pırıl baskısiyle akisler yapan aynasında kendi hayatımı görünce evvelâ bir hoşlandım... İçinizde bulunan; anlayışına, zevkine kıymet verdiğim, uzak, yakın birtakım dostlardan zaman zaman kışkırtıcı, coşturucu sesler duydum. Tulûat aktörü gibi maharet göstererek muhavereyi uzattıkça uzattım. Sene başından beri heyamola yısa, buna rağmen hâlâ 1923 teyiz... Şimdi 1961 de olduğumuza göre «Hayatımın hikâyeleri» nin bitmesine daha 38 sene var demektir!... Buna sizin sabrınız, benim ömrüm yettiği kadar devam etmek niyetindeyim ama, şimdi müsaadenizle sohbetimize bir mola verelim... Karşılıklı birer sigara tüttürüp, kahvelerimizi de höpürdettikten sonra hâtıralar hakkında bana sorulan sualleri cevaplandıralım.

Son günlerde, aranızdaki dostların sözlü ve yazılı birtakım sorgularıyle karşılaştım. Mahrem olanların cevaplarını kulaklarına fısıldadım!... Olmıyanları açığa vurdum... Bunların içinde iki tanesi var ki, merak edenlerin sayısı, diğerlerini fazlaca aşmakta... Mahrem de değil... «Mola» ya girmeden evvel, o suallerin cevabını topluca bir halde vereyim diyorum...

Hani, konuşmamızın başlarında anlatmıştım ya, bu aktörlüğe girişimi babamdan nasıl sakladığımı... Bahsi uzunca geçmiş olacak ki: «Sonra nasıl duyduğu», «duyduktan sonra ne yaptığı» ve «anlaşmanın nasıl olduğu» merakı uyanmış... Anlatayım diyorum:

Senelerce figüranlıktan kurtulamadığım için, tiyatro çevresinde adı geçmez bir meçhuldüm... Bugünkü gibi tiyatroya rağbet olmadığından, oturmakta olduğumuz Beyazıttaki mahallemizde, meraklı tiyatro seyircisi de pek yok gibiydi... Tiyatroya gelenler de kalabalık içinde beni seçemediklerinden, babamın kulağına havadisi götürecek bir kimse çıkmadı. Bu suretle Darülbedayi'e girdiğimin ancak üçüncü senesinde babamın bu işin farkına vardığını anladım.

Evvelce de söylediğim gibi babam mütehakkim bir insandı... Eve ve benden çok büyük olan çocuklarına bile o hâkimdi. Herkes onun görüşüne tabi idi. Herkes onun istediği ve müsaadesi altında programını tanzim ederdi. Hattâ dematları bile... Tam, eski Osmanlı aile reisi...

Böyle bir insanın, benim hakkımdaki haberi alır almaz nasıl hareket edeceğini tahmin edersiniz. Hiddet ve aktörlüğü terk teklifi değil mi?... Peki, sonra?... Ya ben bu teklifi kabul etmezsem?...

Şehir Tiyatrosu, bir zamanlar operetler de oynamıştı... Mırnav operetinde Vasfi Rıza ile Feriha Tevfik. Aralarından gözetliyen de «Çocuk Tiyatrosu» nun Küçük Fatması.

VASFİ RIZA ZOBU'NUN ALBÜMÜNDEN — Bir zamanki Darülbedayiin hâlâ takdir edilen üç meşhur siması: Muhsin Ertuğrul, Neyire Neyir ve Vasfi Rıza Zobu.

işte bu, isyan olurdu. O zaman, ben babadan olacaktım, o bir evlâttan... Bunun başka türlü bir neticeye varmasına imkân yoktu...

Evet, üçüncü senesinde baktım; akşam yemeklerinden sonra ailece toplandığımız büyük odada, sohbetlerin mevzuunda bir değişiklik olmaya başladı. O zamana kadar askerlikten, Sultan Hamit devrinden, siyasetten, din ve imandan, islâmî felsefelerden bahsedilirken; söz arasına tiyatro ve tiyatrocu isimleri karışmaya başladı... «Mınakyan ve Fehim Efendilerin çektikleri geçim sıkıntısından; Hamdi ve Abdi Efendilerin, ortaoyunu üstatları olmasına rağmen, ailelerini geçindirmekte güçlük çektiklerinden; memleketimizde tiyatronun makbul bir sanat olarak kabul edilmediğinden...» Bütün bunlar gecelere taksim ediliyor; diğer bahisler arasına yerleştiriliyordu. Hulâsa doğrudan doğruya değil de; ima ile beni yolumdan çevirmek için misaller ve vakalarla anlatılıyor; sanki benimle hiç alâkası yokmuş gibi, umumî şekilde konuşuluyordu...

Bir zaman geldi ki, tiyatro mevzuu konuşulmaz oldu... Sebebini sonradan öğrendim:

Meşrutiyetten sonra bahriye nazırı olan Hurşit Paşa, babamın meslek arkadaşı ve bizim kendisine «amca» diye hitab edebileceğimiz kadar yakın dostuydu... (O zamanlar amca, ağabey, abla hitapları bugünkü gibi müptezel olup sokağa düşmemişti. Bu sıfatlar ya hakiki, yahut da hakikisine pek yakın olan kimseler hakkında kullanılırdı). Hurşit Paşa, Avrupa görmüş, münevver bir insandı... Babamın da onun şahsına ve fikirlerine pek itimadı vardı... Paşa demiş ki: «Tiyatro, Avrupada pek makbul bir sanattır. Onun sanatkârları da halk nazarında itibarlı kimselerdir. Biz de okur, yazar adedi çoğaldıkça o tarafa doğru ilerliyeceğiz. Yakın zamanda memleketimizde de takdir edilecek bir sanat olacak. Fakat daha uzun müddet, geçinecek kadar para kazanacaklarını zannetmiyorum. Öteki çocukların, istikballerini temin edecek yola girmişler. Onlar için bir korku yok... Şimdi sana düşen vazife, senden sonra Vasfinin aç kalmaması için, onun namına para ayırmak. Senin yapabileceğin bundan gayrı bir şey yok!...» Akşam yemeklerinden sonraki konuşmalarda, tiyatro bahsinin kesilmesi, bu tavsiye ve babamın da bunu kabul etmesi neticesi olduğunu 1923'ten sonra öğrenmiştim... O zamana kadar benim aktörlüğüme dair tek imada bulunmadı. Vaktaki o sene İzmir turnesi zuhur etti; bu, benim, evimizden, İstanbul'dan ilk ayrılığımdı. Kendisine veda edip elini öptüğüm zaman, ağzından selâmet duasından gayrı hiçbir kelime çıkmadı. Ancak iki aylık turneden sonradır ki; işi aleniyete vurduk; rahat rahat bana işim hakkında sualler sorar, benim izahatımı dinler hale geldi...

Şimdi gelelim ikinci kısma... Esasen bu da deminki bahisten doğma bir merak. Dedik ya: «Bu işe, baba izni olmadan girdik» diye... Bunu okuyan kız ve erkek ana ve babalarından mektuplar alıyorum: «Çocuğumun tiyatroya çok hevesi var. Mektebindeki müsamerelerde de beğeniliyor. Aktör olmak istiyor. Ben yapamaz diye, olmaz diyorum... Ama sizin yazılarınızı okuduktan sonra içime bir korkudur düştü. Hakikaten istidadı varsa ve buna da ben mâni oluyorsam; sonra vicdan azabı çekeceğim. Ne dersiniz?» derken, çocuklardan mektuplar alıyorum: «Tiyatroya çok hevesim var... Okuldaki müsamerelerde de muvaffak oluyorum... Annem, babam aktör olmamı istemiyorlar. Ben de sizin yaptığınız gibi, onlardan gizli olarak tiyatroya gireyim mi?»

Gördünüz mü gevezeliğimin bana yüklediği mesuliyeti!... Daha fazla günaha girmemek için gelin, bu işi beraber mütalâa edelim:

Çocukluk çağından çıkarak, gençlik yoluna giren herkes çevresinde bulunan insanların değişik mesleklerinin; meselâ bir doktorun, bir mühendisin, bir tüccarın bilgisi, yaşayışı, hulâsa gösterişi tesiri altında kalır; bunlardan birine imrenir; onun şahsiyetini, onun görünen tarafını benimser; onun gibi olmak ister. İşte buna «heves» derler. Doktor, mühendis, tüccar olmak için azmeder. Tahsil eder. Onu elde etmek için olağanüstü bir gayret sarfeder ve olur... Ama «Güzel sanatlar» ın herhangi bir bölümü için bu bir hüküm olamaz. Güzel sanatlardan birini elde etmek için, mutlak surette önce «heves» değil; ilk evvel «istidat» ın mevcut olması lâzımdır. «İstidat» bizi yaratanın, hayat yolunda kullanmamız için, çeşitli surette ve derece derece ihsan ettiği bir «iptidai hayat sermayesi» dir. Sahne sanatkârlığı da mademki «güzel sanatlar» ın bir bölümüdür, o halde tiyatro sahnesine kapılanmak için de evvelâ, bu sanata «istidad» ımız var mıdır; bunu anlayıp karar vermemiz lâzımdır...

Güzel sanatların içinde en güç ve en geç anlaşılan «istidat» da; «sahne sanatkârlığı» na olanıdır... «Okul müsamereleri» nde muvaffakıyet, hattâ amatör sahnelerinde başarı; güzel şiir okuması; lehçe taklitleri yapıp espriler çıkarması, tiyatro sanatına «istidadı var» hükmünü verdiremez. Bu meziyetlerini anası, babası, öğretmeni ve arkadaşları takdir eder. Ona: «Sen aktör olursan, çok başarı gösterirsin!» derler. O da bu takdir ve teşviklerin verdiği zevkle sahne sanatkârı olma «heves» ine kapılır. Onu tiyatroya sürükliyen de işte bu «heves» olur; yoksa «istidat» değil...

Kader, kısmet, alın yazısı dediğimiz birtakım, bizce meçhul kuvvetler vardır ki, onun önüne geçilmez... İşte bu «heves» li de, o kuvvetle tiyatroya girer. Tiyatroyu idare edenler bu genci adım adım takib ederler; imtihandan geçirirler... Bu takip müddeti ve imtihan adedi, onun kabiliyatine göre kısalır veya uzar... Mutlaka yanılmalar olur... İlk hamlelerde «yüksek istidat sahibi» görünenler bakarsınız, zaman geçtikçe ilerliyeceği yerde, oldukları mevkide kalırlar... Hattâ bazıları geri geri de giderler... Sonra bir diğeri senelerce olduğu yerde kalır da, bir hava eser, birdenbire alev alır, parlayıverir... Her iki şeklin sayısız benzerlerini 1917 den beri seyredip görmekteyim... İhtiyatlı hareket edip de tahsilini bırakmıyanlar, ilerdeki tehlikeyi görüp avukat, dişçi, doktor, mebus ve ev kadını oldular... Kendilerini kurtardılar... Düşüncesiz insanların teşvikleri ve kendilerinde gördükleri «istidat» vehmi içinde tahsillerini yarıda bırakanlar hüsrana uğradılar, sıkıntılara düştüler...

O halde:

Okuldaki müsamerelerden dolayı teşvik görerek, çevresinde takdir toplıyarak «heves» e kapılan ve mutlaka tiyatroya girmek istiyen gencin, evvelâ vereceği karar, kendini başka bir mesleğe götürebilecek yüksek tahsilini bırakmıyarak ihtiyatlı davranmasıdır... Tiyatroda muvaffak olsa da, olmasa da edindiği bilgiyle zarara değil, her iki cihetten de kâra girmiş olur... Genç yaşında iken katlanılan sıkıntı, çağı geçtikten sonra düşeceği çaresizliğin yanında bir nimettir... Amma:

«Gelir elbette zuhura ne ise hükm-ü kader»

Şimdilik böylece veda edelim... Daima sevginize muhtaç olduğumu unutmayın.

VASFİ RIZA ZOBU

FREDO KOLONYALARINI

Rivayetlere bakılırsa, İtalyanın tanınmış yıldızlarından Claudia Cardinale de, gizli şebekenin elemanlarındanmış.

48 68 55 CEVAP VERMİYOR

Via Marcelli'deki bu lüks apartman zabıtaca mühürlenmiş ve o çok meşhur telefonu da susturulmuştur.

1961 yılının ilk büyük rezaleti Roma'da meydana çıkarılmış bulunuyor. Zengin iş adamları ile diplomatların faydalandığı gizli bir kulübün 48 68 55 numaralı telefonu da böylece polis tarafından susturulmuş, ahlâk anlayışlarını hiçe sayan bu kulüp mensuplarına bütün İtalya mânevi bir savaş açmıştır.

DANİMARKALI bir kız iki sene kadar evvel, Kopenhag'dan kalkıp Roma'ya gitmişti. Cebinde beş parası yoktu. Yalnız elinde bir «Miss» ünvanı vardı. Güzellik müsabakalarına katılmış, birincilik almıştı. Aynı şekilde güzellik kraliçeliğinden film yıldızlığına yükselen Anita Ekberg'i kendine misal alıyor, o da sinema yıldızı olmak hevesiyle dost edinmeğe gayret ediyordu. Nihayet bir yerde sekreterlik bulup çalışmak zorunda kaldı. Artist olmak emelini gerçekleştirmek için yüksek sosyete muhitine katıldı. Kısa zamanda bu çevrelerde aranan, istenen bir kimse haline geldi.

Adı Hanna Rasmussen'di. Sarışın, genç, güzel bir kızdı. Roma sosyetesinde ilk gözüne kestirdiği adam, Süreyya'nın eski tâlibi Kont Raimondo Orsini oldu. Orsini ile hayli flört etti. Ama kontun nişanlısı olduğunu etrafa yaymağa başlayınca Orsini nişan haberini yalanladı. Bunun üzerine Hanna bir yığın rezaletler çıkardı. Bunlar fayda vermeyince yalandan intihara kalkıştı. Nihayet Madam Fiore isimli bir kadınla tanıştı. Fiore bir güzellik enstitüsü işletiyordu. Aslında yaptığı iş, kadın ticareti idi. Roma'da 48 68 55 numaralı telefonu meşhurdu. Hanna, Fiore'nin tam işine yarıyacak kızdı. Netekim az zamanda onun ağına düştü. Bir sene zarfında Hanna'nın hayatı değişti. Romaya beş parasız gelen Danimarkalı kız, hali vakti yerinde bir kadın oluverdi. Maria Fiore'nin güzellik salonu, işin zahirî tarafı idi. Hanna'nın, ağına düştüğü bu güzellik enstitüsü aslında kendi gibi daha birçok güzel kızın bulunduğu bir fuhuş yuvası idi. Fiore sadece zenginlerle iş yapıyor, parasına güvenen, bir telefonla İtalya dışından bile dilediği bahtsız kızı getirtebiliyordu. Roma'daki bu «tatlı hayat» âleminin kurucusu nihayet bir banka memurunun ihbarı üzerine tevkif edildi. Fiore'nin lüks apartmanında bulunan albüm ve kayıtlardan, tatlı hayat kulübünün üyeleri arasında tanınmış sinema yıldızlarının, yüksek sosyeteye mensup hanımların da bulunduğu ihtimalleri kuvvetlenmektedir.

Bu gizli kulübün müşterilerini en fazla, sanayi kralları, diplomatlar, politikacılar, yaşlı vekiller teşkil ediyordu. Maria Fiore, meşru olmıyan yollarla temin ettiği kazancın en büyük payını kendi almış, böylece kısa zamanda büyük bir servet yapmıştı. Tesadüfler giriştiği bu iğrenç işte sonuna kadar ona yardım etmemiş, küçük bir hata bütün foyasını meydana çıkarmıştı. Böyle gizli bir teşkilâtın meydana çıkması bütün İtalyada derin yankılar yaptı. Roma, ahlâk anlayışlarını hiçe sayan bu kadına karşı mânevi bir savaşa girişti. İleri bir cemiyette bu gibi düşükçe davranışların önüne geçmek, bu gibi olaylara meydan vermemek için, ahlâk dernekleri ve kadın toplulukları faaliyete geçmiş durumdadır. Gizli yapılan polis tahkikatı genişledikçe, bu işe karışmış isimlerin listesi de büyüme istidadı göstermektedir. Tanınmış iki, üç yıldızın isminden başka, henüz yıldız namzedi sayılan Gisella Sofio, Elen Remy ve Linda Veras adları da sanıklar arasındadır. Bundan başka eski bir cinayetin de Fiore'nin şebekesiyle ilgili olduğundan şüphelenilmektedir. Hattâ daha önce evlerinde ölü bulunan kadınların da aynı sebeplerle, aynı kimseler tarafından öldürüldüğü tahmin olunmaktadır. Bütün bu işlerde Maria Fiore'nin arkasında başka kimselerin de olup olmadığı ayrı bir konudur. Tahkik ediliyor.

Sözde güzellik enstitüsü olan Madam Fiore'nin stüdyosu, aslında bir randevusu on beş, yirmi bin Türk lirası olan seçme kadınların kiralandığı bir ticarethane idi. Parasına güvenen bir telefonla, İtalya dışından bile dilediği bahtsız kızı getirtebilirdi. Yandaki resimde ortada oturan zat, Fiore'nin sağ kolu ve muhafızı Tino'dur.

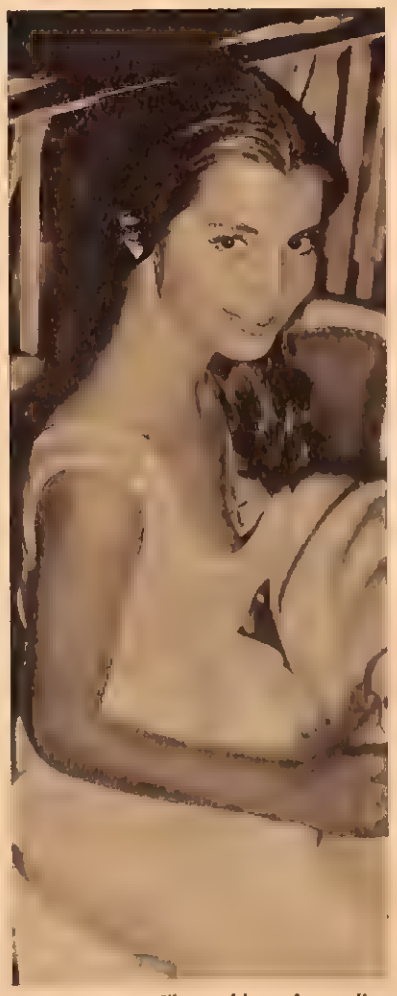

Ünlü Fransız film yıldızı Jacqueline Sassard'ın resmi, madam Fiore'nin albümünde bulunmuştur. Artistin bu teşkilâta mensup mu olduğu, yoksa dedikoduya mı kurban gittiği belli değil.

Eski Danimarka güzellik kraliçelerinden Hanna Rasmussen (sağda) iğrenç tuzağa kurban giden elli kadar kızdan biridir. Kazancının üçte ikisini patronu Fiore'ye (solda) vermek zorunda idi.

İSPANYOL SANDIĞI

YAZAN: AGATHA CHRISTIE
ÇEVİREN: NİHAL AKKAYA

10

HERCULE Poirot, gayet kolay cevap verdi:

— İtalyan hançeri onların evinden geldi. Bu, sadece bir tahmindi. Jeremy Spence'in söylediği bazı sözler bana bu ilhamı verdi. Hançerin Margharita Clayton'a ait olabileceğini ima ettim. Katiyetle onun olmadığını bildirdi.

Sustu, sonra merakla sordu:

— Ne söylediler?

— Evvelce kendilerinde bulunan bir hançere çok benzediğini söylediler. Birkaç hafta evvel kaybetmişler, sonra unutmuşlar. Zannederim, hançeri oradan Rich aşırdı, dediler. Karısının da, kendisinin de bu işe karışmış olmalarından büyük bir endişe duyuyordu. Jeremy Spence, emin yollarda at oynatmaktan hoşlanıyor.

Poirot kendi kendine homurdandı:

— Birkaç hafta evvel... Ooo, evet, plân uzun zamandan beri hazırlanmış.

— Ne plânı?

— Geldik.

Taksi, Lady Chatterton'ın kapısında durdu ve Poirot şoförün parasını verdi.

Margharita Clayton yukarıdaki odasında onları bekliyordu. Miller'i görünce yüzü sertleşti:

— Bilmiyordum.

— Yani getirmeye niyet ettiğim arkadaşın kim olduğunu bilmiyordunuz.

— Müfettiş Miller benim arkadaşlarımdan değil.

— Bu, sizin adaletle karşılaşmak isteyip istememenize bağlı. Kocanız öldürüldü. Ve şimdi onu kimin öldürdüğünden bahsedeceğiz.

Poirot çabucak ilâve etti:

— Oturabilir miyiz, madam?

Margharita usulca iki erkeğin karşısına oturdu. Poirot dinleyicilerine hitab etti:

— Sizden beni sabırla dinlemenizi rica ediyorum. Zannederim, o meşum gece Binbaşı Rich'in evinde neler olduğunu artık biliyorum. Hepimiz, cesedi sandığa koyma imkânına malik olan yalnız iki kişi bulunduğu esasını kabul ettik. Yani, Binbaşı Rich ve William Burgess. Hepimiz bu yanlış yoldan yürüdük. Yanılmıştık, aynı imkâna malik olan bir üçüncü şahıs daha vardı.

Miller itimatsız bir tavırla sordu:

— Peki, o kimdi? Asansörcü mü?

— Hayır, Arnold Clayton.

— Ne?... Kendi ölüsünü mü sakladı?... Siz delisiniz!...

— Oraya girdiği zaman tabii ölü değildi. Basit tâbiriyle, sandığın içine saklandı. Bunlar her zaman yapılagelen şeylerdir. Sandığın içinde yeni açılmış delikleri görünce hemen bunları düşündüm. Bu delikler niçin açılmıştı?... Hem de o tarzda açılmışlardı ki, sandığın içine kâfi derecede hava girebilirdi. Sonra, o akşam paravan niçin yerinde değildi?... Sandığı odadakilerin gözlerinden gizlemek için... Paravan öyle konmuştu ki, sandığa gizlenen adam zaman zaman kapağı açıp, kimse tarafından görülmeksizin rahatça etrafını dinliyebilirdi.

Margharita:

— Fakat niçin? diye sordu, Arnold sandığın içine saklanmayı niçin istesin?

— Bunu siz mi soruyorsunuz, madam?... Kocanız kıskanç bir adamdı. Aynı zamanda anlaşılmaz bir adamdı da. Arkadaşınız Mrs. Spence'in dediği gibi «şişeye kapatılmış» bir adamdı. Kıskançlığı arttıkça azabı da artıyordu. Siz Rich'in metresi miydiniz, değil miydiniz? Bilmiyordu; öğrenmek istedi. Böylece, hiçbir zaman gönderilmiyen, hiçbir zaman eline geçmiyen ve hiç kimsenin görmediği, kendisini İskoçya'ya çağıran bir telgraf aldığından bahsetti. Çantası hazırlandı ve rahatça kulüpte unutuldu. Rich'in dışarıda olduğunu kolaylıkla tahmin edebileceği bir saatte onun evine gitti. Uşağa bir tezkere yazacağını bildirdi. Yalnız kalır kalmaz sandığa delikleri açtı, paravanı çekti ve sandığın içine girdi. O akşam içini kemiren hakikati öğrenecekti. Karısı belki ötekiler gittikten sonra kalacak, belki de gidecek, sonra yine gelecekti.

Miller'in itimatsız sesi sordu:

— Kendi kendisini bıçakladığını da söyleyin bari... Ne mânasızlık!...

— Oh, hayır, onu başkası bıçakladı. O başkası onun orada olduğunu biliyordu. Bu, mükemmel bir cinayetti. Uzun hazırlıklarla tertib edilmişti. Othello'daki diğer şahısları düşünün. Meselâ İago'yu. Arnold Clayton'ın beyni imalar, şüphelerle kurnazca zehirlenmişti. Dost İago, sadık arkadaş, daima itimad edilen adamdı. Arnold Clayton ona inanmıştı. Kıskançlığı hümma derecesine yükselmişti. Sandığa saklanma plânı acaba kendi fikri miydi? Belki bunu kendisi de düşünmüştür. Ve bu suretle, sahne dikkatle hazırlandı. Hançer, birkaç hafta evvel usuletle başkalarından aşırılmıştı, hazırdı. Parti akşamı geldi. Işıklar zayıftı, gramofon çalınıyordu. İki çift dans ediyor, boş adam plâklarla meşgul oluyordu. İspanyol sandığına çok yakındı, ve paravan, sandığı iyice maskeliyordu. Paravanın arkasına kaymak, kapağı açıp vurmak... Cüret isterdi; fakat çok kolay oldu.

— Clayton bağırabilirdi.

— İlâçla uyutulduysa bağıramazdı. Uşağın ifadesine dikkat edin: «Uyuyan bir adam gibi yatıyordu.» demişti. Clayton uyuyordu. Kulüpte beraber içtiği, kendisini uyutabilecek yegâne adam tarafından uyutulmuştu.

Margharita'nın sesi, hayret eden bir çocuğun sesi gibi birdenbire yükseldi:

— Jock mu?... Jock mu?... Değildir; sevgili Jock değildir. Onu bütün hayatım boyunca tanıdım.

Poirot ona döndü:

— İki İtalyan niçin düello etti? Genç bir adam adam niçin kendisini zehirledi? Jock Mc. Laren anlaşılmaz bir adamdı. Onları teşvik eden de oydu. Kendisi çekingen duruyordu; her halde sizin ve kocanızın sadık dostu olarak görünmek arzusundaydı. Bu suretle daima sizin yanınızda bulunabilecekti. Fakat sonradan ortaya Binbaşı Rich çıktı. Bu sefer siz de onunla alâkalandınız. Bu kadarı fazlaydı... Perde arkasında kalıp arzu ve nefretinin sevkiyle en münasip bulduğu bu gecede cinayeti işlemeği kararlaştırdı. Hem de çifte cinayet... Çünkü mücrim olarak hemen ve yalnız Rich'i gösterecekterdi. Rich ve kocanız ortadan kalkınca sizin nihayet ona dönebileceğinizi düşünmüştü. Ve, herhalde madam, siz de bunu yapacaktınız... Değil mi?

Kadın korkudan büyümüş gözlerle ona baktı. Müfettiş Miller, bir âmir edasiyle Poirot'yu tenkid etmek istedi:

— Hepsi güzel, Poirot... Fakat, bu ancak bir nazariyedir, fazla bir şey değil. Bir kelimesinin bile hakikat olması ihtimali var mı?

— Hepsi de doğrudur.

— Fakat delilleri yok. Hareket edebileceğimiz hiçbir noktası yok.

— Yanlışınız var. Zannederim Kaptan Mc. Laren'i sorguya çekerseniz, itiraf edecektir. Yani, Margharita Clayton'ın hakikati bildiğini öğrenirse...

Poirot durdu ve ilâve etti:

— Çünkü, oyunu kaybettiğini evvelden de biliyordu. Mükemmel cinayet, boşuna işlenmişti.

SON

1961'İN GÜZEL ÇOCUKLARI

Hülya Luma - İstanbul

Nurdan İşler - İzmir

Marko İşsever - İstanbul

Hürriyet Alpar - İstanbul

Ayşin Saydam - Tire

Şule ve Cihad Lokmanoğlu - Mersin

Tülây Kuzu - İstanbul

Ümit Tuvan - İstanbul

Birgül Selimoğlu - İstanbul

Ercüment Özkan - Mersin

Şehnaz Tuvan - İstanbul

Hayat

19. Yüzyılda T

1835 yılında Coke Smyth'ın yaptığı orijinal eskizden taş baskısı olarak hazırlayan JOHN F. LEWIS

ohane Rıhtımı

INGRID BERGMAN KARANLIKTAN ÇIKIYOR

«Brahms'ı Sever misiniz» filminde Ingrid Bergman, Yves Montand ve Anthony Perkins'in arasında oynuyor.

MAKİNİSTLER hazırlanmışlardı... Kameramen de her an düğmeye basmaya hazırdı. Neredeyse reflektörler yanacak ve makineler işlemeye başlıyacaktı. İşte bu an, televizyon kamerasının karşısına ilk defa geçen bir sinema yıldızı için en müthiş andı. Televizyon kamerası dev gibi karşılarında, hattâ burunlarının dibinde duruyor, yıldızın her hareketini, en belirsiz mimiklerini bile yakalamak ister gibi bekliyordu.

O sırada kapıda dimdik yürüyüşiyle kendinden emin genç bir kadın belirdi. Kendine itimadını bir an bile kaybetmeden geldi, evvelce gösterilen yerde durdu. Bu genç kadın Ingrid Bergman'dı. Evet, yılların bir türlü ihtiyarlatamadığı Bergman... Fransız televizyon stüdyosundaki teknisyenler ister istemez, diğer meşhurların televizyonun karşısına ilk defa çıkışını hatırlamaktan kendilerini alamadılar. Brigitte Bardot, üzerine bir kâbus gibi eğilen kameradan yüzündeki çilleri saklamak ister gibi garip haller takınmış, Martine Carol ise şaşkınlığından üç saniyede on yıl birden ihtiyarlamıştı...

Fakat Ingrid Bergman, etrafında olup bitenden habersizmiş gibi gayet rahatlıkla rolünü başardı. Belki kendisini beyaz perdede seyretmeye alışık hayranları bunun pek farkına varmadılar ama, televizyon makinistleri Bergman'ın her bakımdan hakiki bir sanatkâr olduğunu bir kere daha anladılar. Beyaz perdede neyse, televizyon alıcısı karşısında da oydu. Böylece bir müddetten beri beyaz perdeden uzak kalan Ingrid Bergman halkın karşısında görünmüş, yani içinde bulunduğu karanlıktan sıyrılmış oluyordu. Artık sade beyaz perdede değil, televizyon ekranında da gözükecek, başarılarına yenilerini ekliyecekti. Yaptığı ilk denemede, bu konuda da kabiliyetli olduğunu belli etmiş bulunuyordu.

Bu münasebetle şerefine verilen bir kokteyilde: «Şimdi karşınızda uzun zamandan beri tanıdığınız otuz dokuz yaşındaki Ingrid Brgman...» diye takdim edilince Bergman:

— Aman ne yapıyorsunuz, daha birkaç sene ilâve etmeniz lâzım... diyerek güldü.

Bu hareketi, Bergman'ı kendisini sevenlere biraz daha yaklaştırdı. Bugün kırk üç yaşında olmasına rağmen Ingrid Bergman beyaz perdede yeni bir devreye girmiş oluyor.

BARDOT TEKRAR ESKİ KOCASİYLE BERABER

B. B. son sevgililerinden Jacques Charrier'den ayrıldıktan sonra yeniden bir aşk macerasına daha atıldı. Hem de eski kocası Roger Vadim'le!... Kendisini yakından tanıyanlar: «B. B. bakalım bu maceradan ne zaman bıkacak?» diye sormaktan kendilerini alamıyorlar. Roger Vadim o sıralarda «La bride sur le cou» adlı filmin rejisörlüğünü yapıyordu. Filmin çevrilmeye başlanmasiyle beraber, eski karı - kocanın arasındaki macera da başladı. Önce beraberce kayak kayıp ski yaptılar, birlikte resim çektirdiler. Sonra da kucak kucağa Paris'e döndüler. Bir, iki gün geçti geçmedi, bu sefer de Akdeniz sahillerine, Saint - Tropez'e hareket ettiler. Orada B. B.'nin iki yıl önce satın aldığı villâda paskalya tatilini geçirecekmiş. Hem de baş başa... İki fotoğraf Bardot - Vadim çiftini St. Tropez'de baş başa göstermektedir.

43 yaşındaki Ingrid Bergman «Brahms'ı Sever misiniz» filminde 25 yaşındaki Anthony Perkins'le beraber oynuyor. Aynı filmde Yves Montand da rol almış bulunuyor. Yukarıdaki iki fotoğraf bu filmde Ingrid'i genç âşığı ile birlikte gösteriyor.

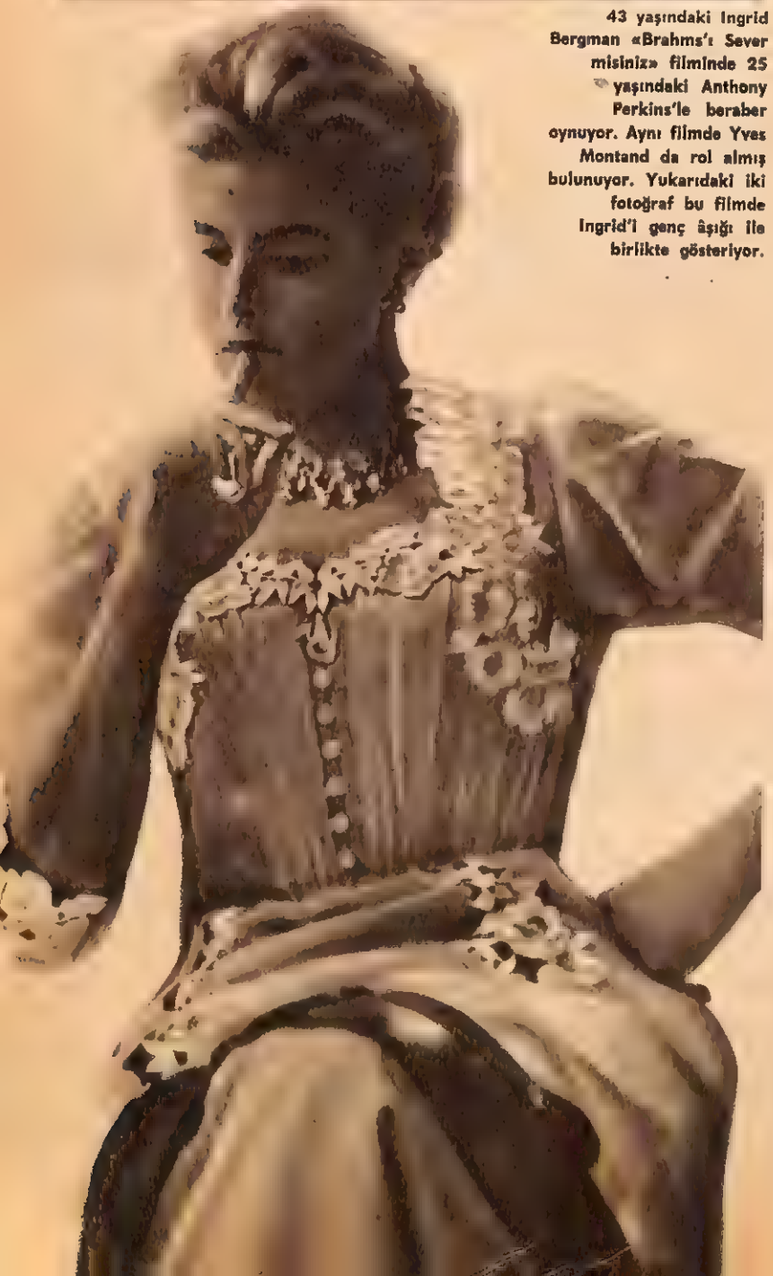

HAZIRLIYAN:
ADLİ MORAN

RESİMLİYEN:
SEZGİN BURAK

BUNU DUYDUNUZ MU?

GENERAL PARMAK ÇOCUK — 19 uncu yüzyılın en büyük cambazhanesi «American Museum»un sahibi Phineas Taylor Barnum, General Parmak Çocuk adını verdiği bir cüce sayesinde milyonlarca dolar kazanmıştı. Asıl adı Charles Stratton olan ve 45 yaşında bir inme sonucunda hayata gözlerini yuman bu ünlü cüce 26 kilo ağırlığında ve 89 santimetre boyundaydı.

ÖÇ SEMBOLÜ — Fransa'da, özellikle Paris'te ve limanlarda yaşıyan kabadayılar ve külhanbeyiler vücutlarına çeşitli anlamda dövmeler yaptırırlar. Resimdeki dövmeli kollarını oynatınca kartal da kanad çırpmağa başlar. Bu, öç sembolüdür.

KAYA KERTENKELESİ — Afrikanın ve Asyanın birçok bölgelerinde rastlanan bu garip yaratığın çeşitli adları vardır: Boto, Trenggling, Çin-Kian-Kiap. Malezyalılar bu hayvana Panggoling adını verirler. Avrupalılar Pangolen, ya da Kaya Kertenkelesi diyorlar ama, bildiğimiz kertenkele ile hiçbir ilgisi yoktur. Bu, baş kısmı hariç, bütün vücudu ve kuyruğu yaprak biçiminde sert pullarla kaplı memeli bir hayvandır. Hem sürüngen, hem kabuklu, hem de memeli! Bazı zooloji bilginleri bu garip yaratığı tarih-öncesi dört ayaklı bir dinozor olarak kabul etmektedirler. Çünkü aynı hayvanın fosilleri incelendiği zaman hiçbir değişiklikle karşılaşılmamıştır. Pangolenlerin bazıları baş kısmından kuyruk ucuna kadar seksen santim, bazıları da bir buçuk metre boyundadır. Bu garip yaratığın dişleri midesinde, dili de göğüs kısmındadır. Tabiatla karışır, canlı olduğu anlaşılmaz.

TÜRKÇEYİ İYİ BİLİYOR MUSUNUZ?

Ş. KUTKAN

SEHPA

Bu kelime de dilimize Farsçadan geçmiştir. (Se), Farsçada (üç) demektir. Fakat bu kelimenin Farsça imlâsında ve sonunda okunmıyan bir (h) vardır. (Pâ) da (ayak) demektir. İkisi birden (üç ayak) mânasına geliyor. (Se) ile (pâ) ayrı ayrı değil de, bitişik olarak yazılınca, (Se) nin sonundaki okunmaz (h) yi de okumuşlar; olmuş (sehpa); yani üç ayaklı küçük masa.

■

LEH, ALEYH

Bazı gençler, (lehinde) yerine (leyhinde) diyorlar. (Aleyhinde) sözünde (y) harfi olduğu için, bunda da olacak zannediyorlar. Halbuki öyle değil. Her iki kelimeyi tahlil yolu ile tanıyabilirsek bu türlü hatalara düşmeyiz.

1 — Evvelâ (leh) kelimesini ele alalım. Bu kelimenin (Polonyalı) mânasına gelen (Leh) sözüyle hiçbir ilgisi yoktur.

(Leh), (le) ile (hû) nun kısaltılmış şekli olan (h) den ibarettir. Bu kelime, aslında (lehû) idi. Kolay söylenmek için kısaltılınca (leh) haline gelmiştir.

(Le) öneknin aslı (li) dir; (için) demektir. (Allah lillâh için...) sözündeki (lillâh) (Allah için) demektir ve (li) ile (Allah) tan mürekkeptir. Fakat kolay söylenebilmek için Allahın (a) sı düşmüş, kelime (lillâh) haline gelmiştir. Halk, (lillâh) ın (Allah için) demek olduğunu bilmediğinden, o sözü tekrarlanmış bir mâna haşviyle (Allah lillâh için), hattâ (Allah lillâh aşkı için) şeklinde kullanılır. Arapça bilmiyen Türkün: (Bir vecedtü de ben buldum!) demesi gibi. Ama bize göre doğru olan, halkın kullandığı şekildir. Münevverin kaide-şinaslığı kendisiyle beraber gömülür gider; halkın söyleyişi bâki kalır.

(Li) öneki şahıs zamirleriyle birleşince (le) halini alıyor: (Le+ke=senin için), (Le+hû = lehû = onun için), (le+nâ = bizim için), yalnız (lî = benim için) de böyle değildir.

Şimdi yine (leh) e dönelim:

(Leh), (lehû) nun kısaltılmış şekli idi. Mânası (onun için) dir. Arap mantığına göre, her hangi bir konuşma, (bir kimse için) oluyorsa, onun iyiliği içindir. Halbuki bu konuşma, (o kimsenin üzerine) yapılıyorsa, onun kötülüğünedir. Bunu böylece kaydettikten sonra (aleyh) sözünü de tahlil edelim:

2 — (Aleyh) sözü, (aleyhi) nin kısaltılmış şeklidir. Mânası (onun üzerine) dir. (Aleyhi) de (alâ) ve (hû) dan mürekkeptir. (Alâ) (üzerine) demektir. (Hû) da şahıs zamiri olan (o) mânasınadır.

(Alâ) nın Arap hafleriyle imlâsı şöyledir: (Aly). Sondaki (y) harfi, bu ve buna benzer kelimelerde (â) (uzun a) gibi okunur. Bu kelime, (o) mânasına gelen (hû) zamiri ile birleşince, sonundaki (y) meydana çıkar; (hû) nun sonundaki (o) da (i) olur, kelime (aleyhi) halini alır. Biz bunu da kısaltarak (aleyh) deriz.

Görülüyor ki (y) harfi, yalnız (aleyh) te vardır; (leh) te yoktur. O halde, (leyhinde) demek yanlıştır.

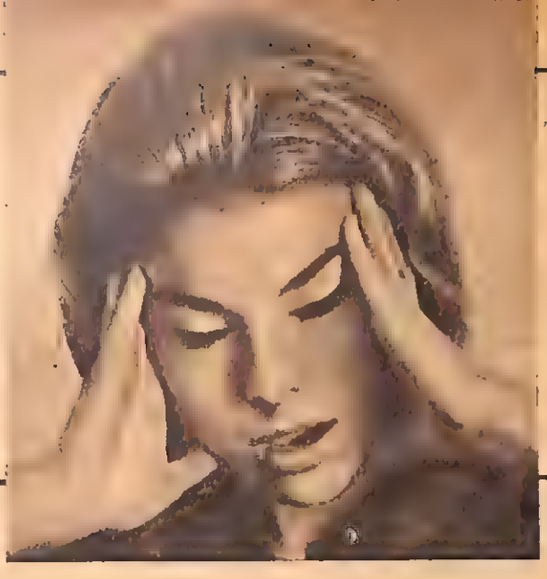

Baş ağrısı diye isimlendirebileceğimiz bir hastalık yoktur. Ama başınız sık sık ağrıyorsa, mutlaka bir doktora müracaat edip, bunun sebebini araştırınız. Çünkü baş ağrısı, organizmada bir düzensizliğin varlığına işarettir. Bu işarete önem vermezseniz, ağrıyı doğuran sebep, günün birinde sağlığınızı tehdid edebilir.

Baş Ağrısı Hastalık Değildir

BAŞ AĞRISI o kadar çok alıştığımız bir şeydir ki, ona çoğumuz ciddî bir hastalık nazariyle bakmayız. Ya üşütmüşüz, ya cereyanda kalmışız diye düşünür, bir aspirin alırız. Baş ağrısı geçtikten sonra da onu unuturuz. Çok az zaman sonra yine gelse ve bu ziyaretler sıklaşsa bile, birçoğumuz gene bu ağrılara fazla önem vermez, sebebini merak etsek de, bunun için doktora gitmez, ilâçla işi idare ederiz.

Gerçi baş ağrıları bir hastalık değildir. Ama bir tarafımızda bir nizamsızlık olduğunu bildiren bir nevi sinyaldir. Bu ve buna benzer ârazın herbirinin ardında bir sebep saklıdır. Bu sebebi araştırıp esasını öğrenmek muhakkak ki, her aydın insanın yapması lâzımgelen şeydir.

Baş ağrısını meydana getiren sebepler çok ve çeşitlidir. Eğer bu sebep ve tesir geçici ise, baş ağrısının ömrü de uzun olmaz. Şayet bu, fizyolojik bir bozukluktan ileri geliyorsa, baş ağrıları bizi hiç rahat bırakmaz, eline geçen her fırsatta kendini gösterir. Ağrının sebebi çok defa keşfedilebilir. Bunu da tabiî bir doktor tâyin eder. Meselâ gözden ileri gelen bir baş ağrısı gözlük kullanmakla ortadan kalkar.

Yaş biraz ilerledikten sonra, duruma göre bir göz tansiyonundan da şüphe edilebilir.

Ayrıca burun, kulak, boğaz iltihapları, çürük dişler de baş ağrılarında büyük rol oynar. Romatizmal baş ağrıları da son zamanlarda bilhassa nemli bölgelerde yaşıyanlar arasında çok görülmektedir. Bu ağrılar çoğu zaman başın arka kısmından başlayıp boynun bir tarafından omuz başlarına kadar uzanır.

ASABİ AĞRILAR

Baş ağrılarının çok defa asabi menşeli olduğu da sık sık rastlanan şikâyetlerin tetkikinden anlaşılmaktadır. Şikâyetçilerin ekserisi vejetatif sinir sistemi bozuk olan kimselerdir. Ruhi bozukluklar, üzüntüler, organizmada çeşitli reaksiyonlar yaptığı gibi, devamlı ve muannit baş ağrılarının sebebi de olabilir.

Tansiyon yüksekliği gibi, tansiyon düşüklüğünden de baş ağrısı olabilir. Bu hallerde bazan bir fincan kahve epeyce işe yarıyabilir. Bir de kandaki şeker seviyesinin bu işte tesiri olabilir. Bazı kimselerde şeker seviyesi çabuk düşer, düşünce de yorgunluk, halsizlik ve baş ağrısı hissedilir. Bu hal daha ziyade karın açken görülür. Hattâ gözleri kararıp fenalık geçirenler bile vardır. Böyle durumlarda hafif bir yemek, yahut şekerli su hem yorgunluğu alır, hem de baş ağrısı bu sebepten ileri geliyorsa, ağrıyı geçirir.

MİGRENLER

Migren şeklindeki ağrılar, baş ağrılarının en sıkıntılısıdır. Bunlar çok defa göz bozukluğundan gelen ağrılar gibi başlar, baş dönmeleriyle karışık halde gitgide yayılırlar. Bazan da başın yalnız bir tarafında mevzi kalırlar. Bazan bulantı da hissedilir. Böyle ağrılarda, göz ışığa karşı hassas olduğu ve sulanabileceği için, yatmak daha faydalıdır. Migren ağrılarının tam menşei kesin olarak izah edilmiş değildir. Bazen kendi kendilerine kaybolurlar.

Öyleleri vardır ki, ilâçla bile kolay dindirilemez. En ziyade tavsiye edilecek şey, istirahat etmek, mideyi çok boş bırakmamak ve kabız olmamaktır.

Görülüyor ki, baş ağrıları çok müziç, çok musallat olan bir ârızadır. Başlı başına bir hastalık sayılmaz ama sebebini bulmak yerinde bir hareket olur. Çünkü baş ağrılarının ilerde doğacak bir hastalığın öncüleri olmak ihtimali vardır. Günlerce, aylarca, hattâ bir iki sene devam eden bir baş ağrısının arkasında, geçmiyen bir ârızanın bulunduğuna kuvvetli bir ihtimalle hükmedebiliriz. Bu ârıza belki çok önemli değildir. Ama önemli olmasa bile, arkasını aramak şarttır, çünkü zamanla insanın başına epey iş açabilir. Üşütmeler, ateşli haller, bazı hastalıklar sırasında başın geçici olarak ağrımasını tabiî kabul etmek icab eder. Bu gibi baş ağrılarında hususi sebep aramağa mahal yoktur.

Netice olarak, tavsiye edilecek ve kaale alınacak şey, baş ağrılarına önem vermemek itiyadından kendimizi kurtarmamızdır. Hastalık sayılmıyan bu bozukluğu hastalık haline gelmekten ancak bu sayede alıkoyabiliriz.

BAŞ AĞRILARININ MENŞELERİ

1. Sinüzit, 2. Göz zayıflığı ve tansiyonu, 3. Çene kemiği iltihabı, 4. Çürük diş kökü, 5. Beyin damarları krampı (migrenler), 6. Sinir ağrıları (Trigeminusnöralji), 7. Boğaz iltihapları. Ayrıca deveran nizamsızlıkları, tansiyon bozuklukları ve gripal haller de baş ağrıları yapar.

GECE YARISI ÂŞIKLARI

FORMA: 13

— Gece üzerimdeki elbiseleri çıkarıp beni soyan da sen değil miydin?

— Elbiselerini ben çıkardım, ama fevkalâde nazik davrandım. Seni çıplak görmemek için gözlerimi kapattım. Kahvaltını getireyim mi?

— Her halde sen pek rahat uyuyamadın.

— Hayatımda bu geceki kadar rahat uyumamıştım.

BU ESNADA FRANÇOISE MASANIN ÜZERİNDEKİ VAZODA KOCAMAN BİR BUKET GÖRMÜŞTÜ.

— Çiçek almak için de dışarılara çıkmışsın.. Şu karanlık odanın havası değişmiş.

— Bu odada gül buketi görmek beni o kadar şaşırttı ki..

— Bunda şaşılacak ne var, canım?

— Her halde benim hakkımda hiç iyi bir intiba edinmediniz. Öyle ya akşam saat dokuzda tanıdığınız bir kızın odasında bir gece geçirirseniz..

(Devamı gelecek sayıda)

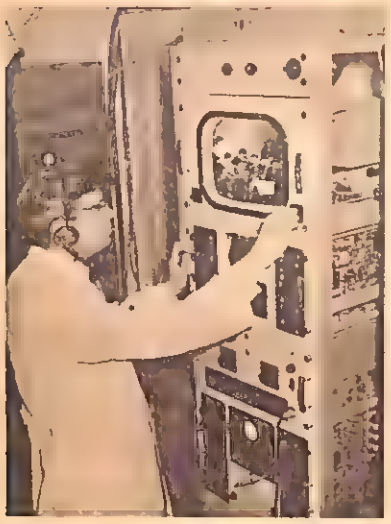

KURUCUSU 1952 yılında Türkiyenin tek televizyon yayın istasyonunu kuran İstanbul Teknik Üniversitesi profesörlerinden Doktor Adnan Ataman, stüdyonun yanındaki kumanda odasında yayını bizzat kontrol ederken. Ekranda stüdyoda konser veren orkestra görülmektedir.

MASKELİ FUTBOLCÜ Stüdyoya tanınmıyacak bir halde getirilen milli futbolcü Galatasaraylı Suat Mamat'ın müsabakadan sonra maske ve şapkası çıkartılıyor. Program stüdyoya davet edilen dört müsabık önünde yapılmıştır. Oyunun sonunda kazanan müsabıka hediyesi verilmiştir.

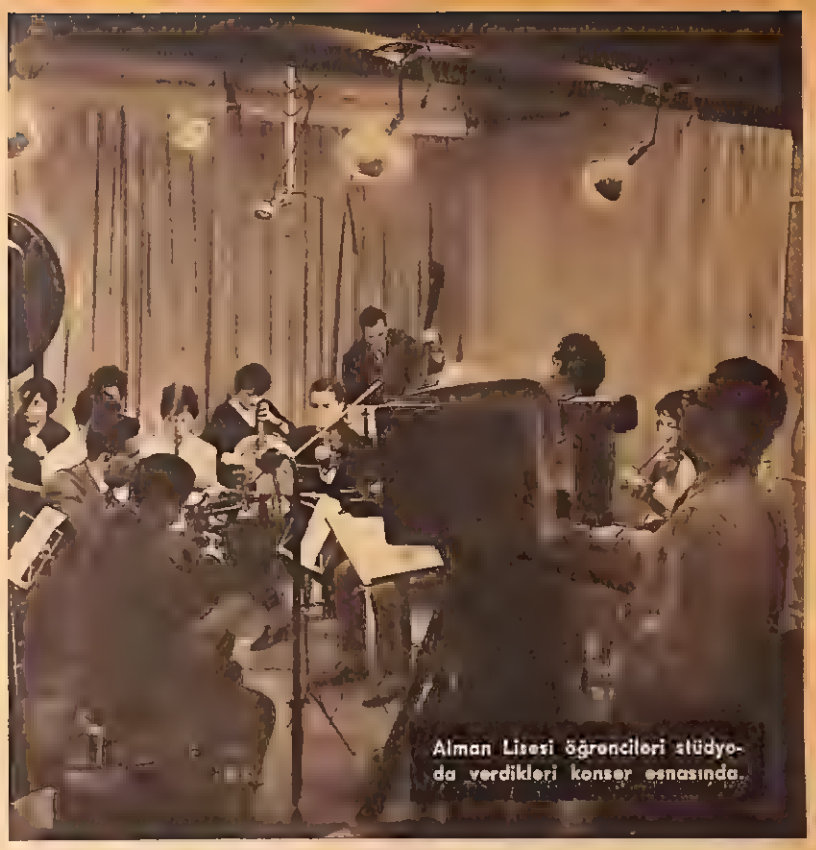

Alman Lisesi öğrencileri stüdyoda verdikleri konser esnasında.

Seyredemediğimiz Televizyon

RÖPORTAJ : ALTAN SÖNMEZ
FOTOĞRAFLAR : NECDET İŞLER

İstanbulda 1952 yılından beri neşriyat yapan bir televizyon istasyonu bulunduğu halde yayınlanan programları takib edebilenler azdır. Okuyucularımıza seyredemedikleri bu televizyonu tanıtıyoruz

— Işıklar... Dikkat! Kamera...

Kontrol odasından verilen bir işaretle deneme yayınına başlıyan, İstanbul Teknik Üniversitesi Televizyon Stüdyosundayız.

Stüdyonun, kontrol odası ile verici istasyonun bulunduğu Taşkışla'nın en üst katındaki loş ve dar holde daha evvel bütün yayın hazırlıkları asistanlar tarafından dikkatle yapılmış. Yayının başlamasına bir saat kala stüdyoya gelen Prof. Dr. Adnan Ataman 1952 yılından beri yayın yapan Teknik Üniversite Televizyonu hakkında bilgi veriyor:

— Burada çalışan arkadaşların hepsi fahrî olarak vazife görmektedir. İstasyonumuz esasında Üniversitenin bir laboratuvarı olarak çalışmaktadır. Gayemiz daha ziyade ilerde memleketimizde kurulmasını arzu ettiğimiz resmî televizyon istasyonuna eleman hazırlamaktır. Hiçbir tahsisatımız bulunmadığı için canlı programlarımızı önceden tesbit etmek bizim için maalesef imkânsızdır. Stüdyomuz ancak kendi arzusiyle gelen her sanatçıya açıktır.

Bu sırada stüdyoda bulunan Alman Lisesi Klâsik Müzik Orkestrası, Şefleri Gunther Wahl idaresinde çalmakta olduğu Joseph Haydn'ın bir senfonisini bitiriyor. Arkasından stüdyonun kadın spikeri Taşhan Hitay bir anda ekranda belirerek seyirci ve dinleyicilerine dünya haberlerine ait bir filmin gösterileceğini anons ediyor.

Yandaki kumanda odasından oynatılan filmi hep beraber seyrediyoruz. Filmin oynaması anında ise stüdyo boşaltılarak ikinci canlı programa hazırlanıyor.

Küçük televizyon istasyonumuzun kamerasını kullanan Sadık Hitaya şöyle bir sual soruyoruz:

— Sadık Bey, televizyonda şimdiye kadar mühim ne gibi canlı programlar neşrettiniz?

— İstanbulun sayılı caz orkestraları zaman zaman stüdyomuza gelerek konserler vermek lûtfunda bulunurlar. Diğer taraftan, Pabuççu Ahmet, Madamanın Portresi, Frank Teyze gibi seyirci tarafından ilgi ile karşılanan eserleri stüdyomuzda değerli sanat toplulukları temsil ettiler. Hemen şunu da ilâve edeyim ki Maria Vincent televizyonumuzun devamlı sanatçılarındandır.

Bu sırada yanımıza sokulan genç spiker Fatih Pasiner, televizyona duyulan alâkaya ait şöyle bir hâtıra anlatıyor:

— Televizyonu bulunan üniversite hocalarından birinin evine her perşembe günü televizyon seyretmek için fazlaca misafir gelmesinden sıkılan evin hanımı bir perşembe günü misafirler gelmeden evden ayrılmak ister. Tam apartmanın sokak kapısından dışarı çıkacağı sırada karşısına dikilen kapıcı sâf bir eda ile, «Hanımefendi, siz gezmeğe gidiyorsunuz, bari evin anahtarını verin de saat beşte televizyonu biz seyredelim» der.

Oynamakta olan filmin son şekilleri de televizyon ekranında kaybolduktan hemen sonra spiker on beş günde bir tertib edilen müsabakalı spor saatini açıyor.

Gayet ilgi çekici ve çok neşeli olan bu programdan sonra İstanbulun 50 wat takatindeki televizyonu 300 kadar televizyon ekranına yapmış olduğu iki saatlik yayına şiir, fıkra, müzikle bezenmiş, serbest saatle son veriyor.

SENFONİK KONSER Alman Lisesi öğrencilerinden bir grup kendi klâsik müzik konserlerinden sonra müsabakalı spor saatini, stüdyodaki televizyon ekranından seyrettiler. Ekranda Galatasaray ve millî takım futbolcüsü Suat Mamat'ın şapka ve maske ile tanınmaz hali ve seyredenler görülmektedir.

Hanımların

Aradığı bütün vasıflar mevcut...

DEH
PER

YAZAN: DENNIS WHEATLEY

HOROVSKA heyecanla sordu:

— Ne olacak orada?

— Kablo ile kaçmak için bir çare araştıracağız!...

— Hiçbir çare bulamayız, Nicky! İstersen dama sen çık. Beni burada bırak...

— Çocuk gibi konuşma! Şimdiye kadar sen beni bıraktın mı! Ben seni bırakıp bir adım gidemem!

— Öyleyse yanımda kal!...

Tam o sırada telefonun boğuk sesi duyuldu. Horovska yerinden fırladı. Koşup âhizeyi kaptı:

— Alo!... Pan Smutny, siz misiniz?... Nasıl?... Sizin odada mı?... Peki... Teşekkür ederim...

Telefonu kapadı. Nicholas yanına yetişti:

— Ne dedi?... Yüzün gülüyor, Fedora! Söyle, ne dedi?!...

Horovska'nın nefesi tıkanıyor gibiydi:

— Kendi odasında, karyolanın altında bir alet varmış. Onunla, dışarıdaki kablo üzerinde gidebilirmişiz...

— Sahi mi?!...

Nicholas yıldırım gibi yerinden fırladı. Smutny'nin odasına koştu. Bir tekmede kapıyı ardına dayadı. İçeri girdi. Karyolanın altına eğildi. Can yelekleri gibi bir şeyler gözüne ilişti. Birini çekti. Üzerinde demir halkası olan meşin bir yelek! Pantolon gibi ayak yerleri var. Aşağıdan giyilip göğüs hizasına çekilecek. Sonra demir halka, tel kabloya takılacak ve, tıkır tıkır kayıp karşı tarafa geçilecek!... Bundan nefis bir şey olamaz! Nicholas deli gibi tekrar karyolanın altına kendini attı. Bir meşin yelek daha çıkardı. Genç kadının yanına koştu:

— Çabuk şunu giy, Fedora! Çabuk ol!

Nicholas bunları söylerken yeleklerden birini acele üzerine geçirdi.

— Haydi şekerim! Ben hazırım. Giy şunu!...

— Giyemem, Nicky! Ben kablonun üzerinde gidemem!

— Nasıl gidemezsin! Şakayı bırak! Çabuk ol!

— Yemin ederim, gidemem, Nicky! Yükseklerden aşağıya bakamam ben!

— Yanında ben varım, Fedora! Seni tutarım!

— Yapamam Nicky!

— Yapacaksın! Bunu yapmaya mecburuz! Başka çaremiz yok!

— Sen git. Beni burada bırak.

— Yalvarırım sana, itiraz etme. Münakaşa edecek vaktimiz yok! Alevlerin sıcaklığı buraya kadar gelmeye başladı!

— Gelsin. Ben gidemem!

— Beni dinle, Fedora! Bu tel ikimizin hayatını kurtaracak. Senin yapacağın şey yalnız şu yeleği giymek. Ondan sonrasını bana bırak! Halkayı ben takacağım. Seni tel üzerinde ben yürüteceğim!

Horovska elleriyle yüzünü kapadı. Cevap vermedi.

— Haydi şekerim. Beni seviyorsan dediğimi yap. Müsaade et, yeleği ben giydireyim...

Alevlerin sıcaklığı gittikçe fazlalaşmaya başlamıştı. Birdenbire kapak tarafında bir çatırtı koptu! Bir tahta yerinden kopup aşağıya yuvarlandı. Horovska elinde olmadan titredi. Dişlerinin arasından mırıldandı:

— Nicky, bırak beni... Sen git... Durma burada...

— Gidemem Fedora! Seni burada bırakamam! Ne olur, şunu giy! Bak, ben sana yardım edeceğim...

Nicholas, meşin yeleği genç kadının ayaklarına taktı:

— Haydi şekerim, biraz gayret... Yukarıya çekiver... Kollarını kaldır... Tamam... Şimdi yürü benimle...

O sırada bir çatırtı daha koptu. İkinci bir tahta gürültüyle aşağıya yuvarlandı.

— Çabuk ol, Fedora!

Birkaç adım attılar. Nicholas dama açılan kapağa tırmandı. Horovska'yı yukarı çekti. Kopan tahtaların altından fırlayan alevler hortum gibi, kiremitlere uzanmaya başlamışlardı!

— Gayret Fedora! Birkaç adım daha atmıya çalış! Tele yaklaşıyoruz!...

Horovska güçlükle adımlarını atmaya çalıştı. Nicholas genç kadını belinden kavramış, sürükliyerek yürütüyordu. Horovska kurşun gibi ağırlaşmıştı. Bütün vücudu tiril tiril titriyordu.

— Ne oluyorsun, Fedora?... Beni seviyorsan kendini topla! Telin ucuna geldik. Kancayı şimdi takacağım! İkimiz birden birkaç dakikada nehrin öbür tarafına uçacağız!... Duyuyor musun?...

Horovska sesini çıkarmadı. Gözleri kapanmış, başı Nicholas'ın omuzuna düşmüştü. Nicholas duraladı:

— Fedora! Gözlerini açsana! Beni duyuyor musun?...

Cevap yok.

Nicholas, kucağında büsbütün ağırlaşan vücudu sarsaladı:

— Fedora, bayıldın mı?! Aç gözlerini!

Genç kadında en ufak bir hareket yoktu...

Nicholas can havliyle bütün kuvvetini topladı. Horovska'nın vücudunu bir hamlede top gibi havaya kaldırdı. Meşin yeleğin kancasını tel kabloya taktı.

Alevler birkaç metre ilerisini dehşetle yalamaya başlamıştı. Nicholas'ın yüzü gözü ateş gibi kıpkırmızı kesildi. Burnundan soluyarak kendi yeleğinin kancasını da kabloya taktı. İşin birinci kısmı bitmişti. İkinci kısmı daha berbattı! Horovska tamamen kendinden geçmiş vaziyetteydi. Telde kayarken kendini nasıl tutacaktı? Nicholas onu sıkıca yakalamalı, düşmesine mâni olmalıydı! Bir taraftan da kendisini idare etmesi icabedecekti! Kablo üzerinde ikisi birden kucak kucağa kayacaklardı! Kolay bir iş değildi bu! Ya Horovska veya ikisi birden aşağıya uçabilirlerdi!...

Nicholas, baygın genç kadının telde sallanan vücudunu yavaş yavaş yürüterek damın en ucuna geldi. Kancaların tel halata iyi takılıp takılmadığına baktı. Sonra ayaklarını boşluğa sallandırdı...

Bir eliyle Horovska'yı tutmakta devam ediyor, muvazenesini temine çalışıyordu. Fakat aksilik bu ya! Paslı kancalar tel üzerinde bir şeye takılmışlar, kaymıyorlardı! Oldukları yerde kalmışlardı! Ne yapacaktı şimdi? Sıkıntıdan alnında boncuk boncuk ter damlaları birikti!...

Bin güçlükle kancaları yerlerinden çıkardı. Kabloyu eliyle muayene etti. Birkaç yerinde pas kırıntısından başka bir şey bulamadı. Kancaları tekrar kabloya taktı. Eliyle ileri, geri hareket ettirdi. Birdenbire yol açıldı! İkisi birden tel üzerine takılı olarak boşluğa fırladılar!

Hızla gidiyorlardı. Nicholas, Horovska'yı zor tutuyordu. Birdenbire eli kurtulacak olsa ikisi birden otuz metre aşağıya yuvarlanacaklardı!

Nicholas, aşağıya bakmıyordu. Bakmaya kalksa yuvarlanacaktı. Sadece, baygın vaziyette olan Horovska'nın düşmemesini temine uğraşıyordu.

Kablo üzerinde mütemadiyen kayıp gidiyorlardı. Çelik tel yaylanıyor, kopacak-

ŞET
DESİ

TVİREN: ADNAN ERİM

26

mış gibi oluyordu. İkisinin birden ağırlığını çekmiyebilirdi. Belki kopardı. Nicholas ne yapacağını bilemiyordu. Şu anda tam nehrin üzerinde bulunuyorlardı. Kablo, fena halde bel vermişti! Yapacak hiçbir şey yoktu. Nicholas gözlerini kapadı. Horovska'ya iyice sarıldı...

Deponun çatısını alevler tamamen sarmıştı. Tahtalar çatırdıyarak yanıyor, bina yavaş yavaş iskelet haline geliyordu. Kablonun bağlı bulunduğu kalas da nerdeyse tutuşmak üzereydi!

Birkaç saniye geçti. Birdenbire kablo da dehşetli bir sarsıntı oldu. Nicholas o anda kendini boşlukta buldu. Horovska'yı kucaklamış vaziyetteydi. Durumunu bozmadı. Baş döndürücü bir süratle düşüyorlardı! Tel kopmuştu veya yerinden çıkmıştı. Altlarında nehrin azgın suları köpürerek akıyordu.

Nicholas düşünecek vakit bulamadı! Göz açıp kapayıncaya kadar, buz gibi suların içine daldı!

Bir saniyede suyun dibine indiğini hissetti. Kollarının arasında Horovska'yı sımsıkı tutuyordu. Ayaklariyle nehrin dibine bir tekme yapıştırdı. Zıplar gibi suyun yüzüne çıktı.

Horovska, soğuk suyun tesiriyle kendine gelmişti.

— Nehirdeyiz, Fedora! Korkma! Yüzmek biliyor musun?

Horovska şaşkın bir haldeydi. Mırıldandı:

— Biliyorum.

— Şu tarafa doğru yüz! Karşı sahile varırsak kurtuluruz.

Horovska'yı bıraktı.

Sular müthiş akıyordu. Akıntıya karşı yüzmeye çalıştılar. Nehir onları bilmedikleri bir istikamete sürüklüyordu.

Birdenbire Nicholas'ın ayakları dibe dokundu. Akıntıdan kurtulmak için basmak istedi. Basınca ayakları gömülüverdi! Eyvah, bataklığa düşmüşlerdi! Hemen kollariyle birkaç kuvvetli kulaç atıp kurtulmaya çabaladı. Horovska'ya seslendi:

— Sakın bu tarafa yaklaşma! Bataklık burası!...

Fedora, biraz uzaktan cevap verdi:

— Ben de yumuşak bir yere gömülüyorum...

— Ayağını yere basma! Elini bana uzat!...

— Yetişemiyorum...

— Yüzmeye çalış! Ben şimdi yanına geleceğim!

Nicholas son gayretle vücudunu ileriye attı. Kollarının bütün kuvvetiyle yüzmeye çalıştı. Ayakları bataklığın içinde kımıldamaya başlamıştı.

Elleriyle tutacak bir ot parçası, bir dal aradı. Bulabilse hemen yakalıyacak, ayaklarını çekip kurtaracaktı! Suyun içinde ümitsiz bir halde çırpınıyordu. Bir ara eline kaygan bir şey dokundu. Yılan mıydı, saz mıydı?... Ne olursa olsun, tekrar elini uzattı. Kaygan şeyi yakaladı. Hayret! Bir halattı! Halatın burada ne işi vardı?!... İki eliyle ipe sarıldı. Kuvvetle çekti. Ayakları çamurdan kurtuldu. Hemen ileri atıldı:

— Fedora! Neredesin?!

Hırıltı halinde bir ses kulağına çarptı. O tarafa iki kulaç attı. Horovska'nın saçları eline takıldı. Batıyordu kadın!... Halatı koluna birkaç defa doladı. Sonra Horovska'nın yüzünü aradı. Yüzü suyun içindeydi! Deliye döndü. Hemen suya daldı. Fedora'nın koltuklarından yakaladı. Çekti. Koluna sardığı ipten kuvvet alıyordu. Bir daha çekti. Horovska'nın yüzünü suyun üzerine çıkardı.

— Nefes al Fedora! Tut şu ipin ucunu!

Genç kadında kolunu kaldıracak derman yoktu. Nicholas acele halatı Horovska'nın koltuk altlarından sardı. Ucunu beline doladı. Çözülmesin diye sıkıca tuttu.

Halatın diğer ucu bir yere takılı gibiydi. Gergindi. Gittikçe gerginleşiyordu!

Nicholas'ın kafasında büyük bir ümit ışığı parladı. Bu halat galiba sahilden atılmıştı. Kendilerini bataklıktan çekip kurtarmak istiyorlardı!

Halatın ucunu vücuduna daha sıkı bastırdı. Gerginlik artmış, hafif bir çekilme başlamıştı. İkisini de bataklıktan çekip çıkarıyorlardı!...

— Vaziyetini bozma Fedora! Kollarını sıkı bastır!...

Horovska'nın bacakları yavaş yavaş çamurdan çıkıyordu. Çekilme daha kuvvetlendi! O kadar ki, Nicholas'ın avuçları acımaya, beli sızlamaya başladı. Fedora'nın koltuk altları kimbilir ne haldeydi?! Tekrar seslendi:

— Dişini sık, Fedora!... Acıya dayan! Biraz sonra sahildeyiz!...

Suyun yüzünde sürüklenmeye başlamışlardı. İkide bir Nicholas'ın yüzüne bir dalga çarpıyor, pis suları olduğu gibi yutuyordu. Horovska kimbilir ne kadar su yutmaktaydı?!...

Sürüklenme devam etti. Bacaklarına sarılan sazları, çamurları geçtiler. Arkalarında kalan depo binası olduğu gibi tutuşmuş, kıpkırmızı alevler nehre aksediyordu.

Suyun üstünde ilerledikçe koyu bir hayalete doğru yaklaşıyorlardı. Neydi bu hayalet?... Gemi miydi, sahilde bir bina mıydı?...

Daha yaklaştılar. Kara şeyin dibine geldiler. Saç bir tekneydi bu. Nehir gambotlarından biri olmalıydı...

Güverteden beş, altı kol birden uzandı. Nicholas'la Horovska'yı kollarından tuttular. Yukarı çektiler.

Nicholas'ın gözleri kararıyordu. Karşısında kimseyi göremedi. Sadece, tahtaya benzer bir şeylerin üzerine yatırıldığını hissetti. Sonra üstüne bir branda bezi atıldı...

Horovska kendinden geçmişti. Gözleri kapalıydı. Olanlardan habersiz, derin bir uykuda gibiydi...

Nicholas, gözlerini aralamaya çalıştı. Başında davullar çalınıyor, kulaklarında ıslıklar ötüyordu. Pek uzaklardan geliyor gibi, bazı mırıltılar duydu:

«Tehlikeli bölgeyi geçtik... Brandayı üzerlerinden alabiliriz... İkisini de kamaraya indirelim...»

Üzerlerindeki branda aralandı. Sonra alındı. Siyah sakallı bir gemici yüzü Nicholas'a eğildi:

— Davranabilecek misin, ahbap?... Aç bakayım gözlerini...

Nicholas gözlerini açmak için gayret sarfetti. Adamın yardımiyle doğruldu. Başka bir gemici de Horovska'nın kalkmasına yardım ediyordu.

Güçlükle baş altındaki kamaraya indiler. Ufak bir gaz lâmbası tavana asılmış; sağa, sola yalpa vuruyordu. Ranzaların üzerine yığıldılar. Siyah, kısa sakallı gemici yanlarına çöktü:

— Benim ismim Sova... Karel Sova. Bu teknenin kaptanıyım. Sizin isminizi sormuyorum. İstemezseniz söylemeyin. O incecik telin üzerinde sallandığınızı görünce başınızın dertte olduğunu anladım! Depo alevlere gömülmüştü. Aşağısı polis doluydu. Sizin onlardan kaçtığınız besbelliydi. Hepimiz sizi gözlüyorduk. Ha düştü, ha düşecek!... Derken olan oldu!

(Devamı gelecek sayıda)

PLİX
İle
Devamlı Mizanpli

«PLİX» devamlı «Mizanpliyi» temin eder, saçlarınıza güzellik ve sıhhat verir. Kuaförünüzden bir «PLİX» tatbikatı isteyiniz. «PLİX» i parfümeri mağazalarından ısrarla isteyiniz.

L'ORÉAL PARİS
Türkiye Mümessilliği:
Rayan Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Tel. 22 94 14

A **LOUIS FÉRAUD:** Genç kızlar için beyaz yünlü gabardinden önü bastalı ve belden aşağı kemerli orijinal bir yaz mantosu.

B **HERMÈS:** Beyaz nate yünlüden sedef düğmeli çok sade bir redingot.

C **JEAN DESSÈS:** Beyaz yünlüden çok sade ve kolsuz bu robun ikisi göğüste, ikisi de belin altında iliklenmiyen dört düğmeden garnitürü ve belin altında iki de yelek cebi vardır.

D **REVILLON:** Serin ilkbahar akşamları için, trençkot biçimi beyaz hint kuzusu bir manto.

E **JEAN DESSÈS:** Bu beyaz yünlü takımın ceketinin yaka ve önü siyahla çevrilmiştir; belde de garnitür olarak siyah bir gül vardır.

F **HERMÈS:** Beyaz şetland yünlüden 3 ufak madenî düğmeli bu değişik yakalı klâsik tayyörün blûzu, Hermès'in meşhur ipek eşarplarından yapılmıştır.

G **HERMÈS:** Fildişi rengi kalın yünlüden tek düğmeli klâsik tayyör.

H **JACQUES HEIM:** Eteği genişçe olan bu yakasız beyaz tayyörün düğmeleri, içindeki yakası volânlı ipek blûz gibi lâcivert renkten seçilmiştir.

Bu Sene Beyaz Yünlüler Çok Moda

PARİS MUHABİRİMİZ GÜLGÜN ÜSTÜNDAĞ BİLDİRİYOR :

Nuri usta,

Bugün nefis

Tulumba Tatlımı

tadınız!

diyor.

Grafika

Tulumba Tatlısı

Kullanılacak malzeme: 1 bardak dolusu un (200 gr.), 3 yumurta, 125 gr. SANA, 1 bardak su, 1 tutam tuz, 750 gr. toz şeker.

Yapılması: Su, SANA, tuz, bir kap içinde kaynatılır. Un ilâve edilir, karıştırarak hamur haline getirilir. 2 dakika pişirilir, ılık olunca yumurtalar birer birer ilâve edilir, yumuşak bir hamur elde edilir. Tulumba âletine hamur doldurulur, istenilen büyüklükte sıkılarak kesilir, ılık SANA yağına atılır ve kızgın ateşte kızartılır. Her defada yağ ılık olacak sonra kızdırılacaktır. Pişen hamurlar şuruba atılır. Hamur sıcak olursa şurup soğuk olur.

Tulumba âleti yerine bir bez huniye tırtıllı teneke huni takılır, hamur doldurarak sıkılır.

Şurubu: 750 gr. şeker, 2 bardak su, 1 çay kaşığı limon suyu ile yapılır.

Nuri usta

Unutmayınız ki yemeklere dair bilgi edinmek istersenız bana müracaat edebilirsiniz.

NURİ USTA
Yemek işleri servisi
P.K. 181 Şişli
İstanbul

Ağıza tat - Vücuda sıhhat

119 YAŞINDA

Kocadığına

GECE oldu da ev halkı eve döndü mü, birerle kol halinde, Kocaninenin karşısına diziliyor. O da, sağdan sayıp, 25 torununu tamladı mı, içi ferahlıyor! Hesapta bir, iki eksik çıkarsa, Kocaninenin yüzü asılıyor. Huysuzlanıyor. Başlıyor ahret sorularına: «Nerede kalmış?... Neden gelmemiş?... Bu saatedek gecikir miymiş insan?...»

«Allahtan», diyorlar «bazan hesabı hep birden şaşırıyoruz da, kimin eksik olduğu güme gidiyor! Yoksa gecenin tadı kalmıyor. İnsan bu, işi çıkar, gecikir. Ama mazeret kabul etmiyor Kocanine. Ona göre herkes günbatımında evde olmalı.»

On yıl evvel, ağzındaki bütün dişlerini yenilemiş! Hani «Süt dişi» derler ya, nice yıllar sonrası yeniden çıkıvermiş!... Şimdi inci gibi sıralanmış 32 dişi var ağzında...

Biz, Kocamustafapaşa'daki eve ramazanın son günü gitmiştik. Bir asrın ötesine atlamış bu mutlu Ayşe Yılmaz nine — Kocaninenin adı ve soyadıdır bu — oruç bozmak için iftar saatini bekliyordu. 30 ramazan orucunu tam tutmuş, 5 vakit namazını da hiç kaçırmamış.

Torunları ile bir fotoğrafını çekebilmek için rica ettik. 64 yaşındaki oğluna: «Çağırın hele torunları...» dedi. Konak yavrusu eski, büyük evin içi bir anda karıştı. Bir curcunadır koptu. Her köşeden bir çocuk başı göründü. Fakat çoluk çocuğu ile 25 torunu ve torunun torununu hizaya getirmek mümkün olamadı. Koca odanın içinde fotoğraf makinesinin objektifine onları sığdıramadık!... Bir kısmı çerçeve dışı kaldı.

Ayşe Nine, Kavala'nın Bayramlı köyünden. (Anası 100, babası 108 yaşında dünyalarını değiştirmişler.) Erkeği 93 Harbi'nin kayıplar listesinde. Ondan 4 kız, 4 erkek çocuğu olmuş. Bugün 84 yaşında olan büyük kızı Zerafet, Karamürsel'de imiş.

Ninenin ev içinde, hani deyimi yerinde ise, tin tin tin bir dolaşması var, görülmeğe değer. Hayatında kimseden, bir bardak su istemiş değil. Kendi işini hâlâ kendi görmenin gönül rahatlığı içinde. Konuşurken sesi, boğazının derinliklerinden, sanki bir asrın ötesinden gelirmiş gibi insana huşu veriyor.

Ne yiyip, ne içtiğini bize şöylece özetledi:

— Sabah ezanından evvel kalkarım. Bi çabuk çaydanlığı ateşe sürer, demli tarafından bir çay içerim. Sonra namazı kılar, daha sonra da seccadenin üzerinde hafifçe kendimden geçerim. Uyanınca kahvaltımı yaparım. Peynir, zeytin yer, sıcağı üstünde rafadan 2 yumurta, yine bir bardak çay içerim. Oğlum pazarcı olduğu için eve bol bol sebze girer. Ama et olmazsa karnım doymaz. Eti çok severim. Pirzola veya haşlama olursa mideden yana sıkıntım da olmuyor. Bazan kızartmaları da yiyorum ya... Meselâ dün akşam sahurda iki böbrek kızartmasını kıvırıverdim!... Dokunmadı değil!... Yatakta bir, iki de-

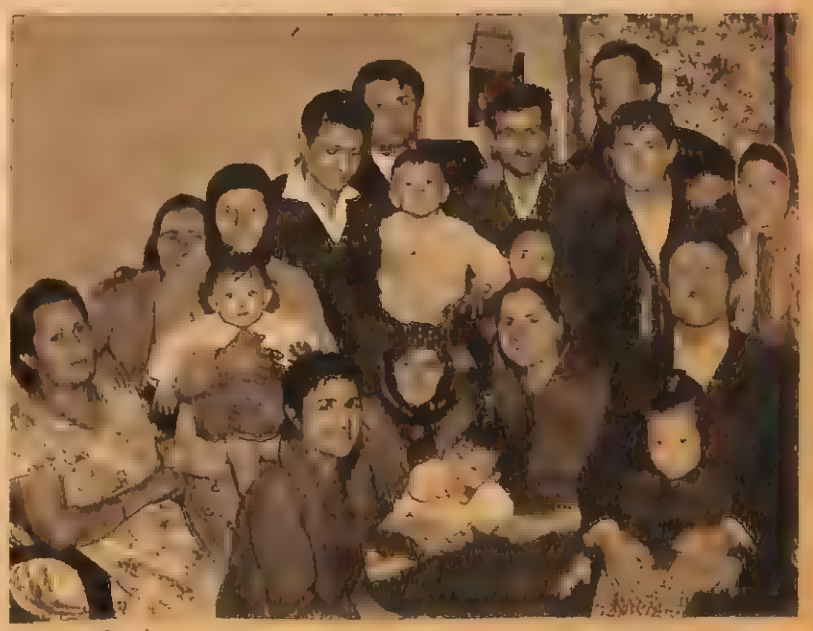

YILMAZ AİLESİ — Koca odanın içinde, fotoğraf makinesinin objektifine ailenin bu kadarı sığabildi. Ayşe Ninenin kucağındaki, torununun dokuz aylık torunudur.

İ AYŞE NİNE

Ancak Bu Yıl İnanmış

O da, ipliği iğneye geçirememesi yüzünden. Bir de kulakları az işitiyor. Yoksa ömrü boyunca rahatsızlık çekmemiş, doktor yüzü görmemiş. Ağzında, inci gibi 32 tane süt dişi var.

RÖPORTAJ: TURGUT ETİNGÜ — FOTOĞRAFLAR: İNAL TENGİZMAN

belendim. Sonracıma işler yine yoluna giriverdi. Oğul, senin anlıyacağın, öğle, akşam övünlerinde hiç pehrizim yok. Yalnız hamur işlerini sevmem. Ekmeğin de mutlaka bayatını yerim ha!... Balık yediğim zaman rahat uyurum. Hele hamsi'nin tavası olursa... Reçellere bayılırım. İncir reçeli başta gelir.

Su çok az içermiş. Günde 7-8 limon istihkakı varmış. Su yerine biteviye limonata yapıp yapıp, içermiş. Uykusu da 6 saat.

119 yaşına varmış Kocanineye: «Sportif hareketlere katılıyor musunuz?» diyecek değiliz ya, sadece:

— Hareketli misiniz? diye sorduk.

Odadaki 15 torun birden cevap verdi:

— Hareket de söz mü!... Hâlâ iki katlı evi kendi inip çıkar. Evdeki büyükler hep çalıştığı için bütün küçük haşarıların bakımına en yaşlı gelini ile beraber o nezaret eder. Çarşıya gider.

Rahatsızlık geçirmemiş. Hiç doktor yüzü de görmemiş. Sayın doktorlar darılmasın, onlardan pek hazzetmiyor.

— Doktor nedir? diyor. Bir kimse kendi kendinin doktoru olmalı. Âhir ömrümde şöyle güm güm diye bir öksürük olsam bari. Benim yerime şu maksumcuk — 64 yaşındaki oğlunu işaret ediyor — gümbürder!...

Son yıllarda kulakları az duyar olmuş. Onlardan yana şikâyeti var.

Kulaktan söz açılınca, gözlerinin durumunu sorduk.

— Hiç gözlük kullanmadım, dedi. Bu yıla kadar ipliği, iğneye kendim geçirirdim. Ama bu yıl gayri kocaldığıma inandım. İpliği, delikten geçiremez oldum, oğul!...

Soğuk su ile halleşmeyi çok seviyor. Yaz, kış her sabah soğuk su ile abdest alırmış.

— Daha iki yıl yaşıyacağım, diyor. Allah bana ruyamda ayan etti.

Baharat, acı şeyler, turşu, hamur işlerini hiç sevmiyor. Sigara, içkiye benzer şeyleri de hiç kullanmamış. Sulu Ankara armudunu, portakalı çok seviyor.

En çok ağladığı, en çok güldüğü hâtırasının neler olduğunu sorduk.

— Arada torunlarım öldü; onlara ağlayıp durdum. Ama, doğan o kadar çok oldu ki, her doğum da bana bayram oldu. Yüzüm çokça güldü... dedi.

Son olarak aramızda şöyle bir konuşma geçti:

— Uzun ömürlü olmak insana bir kaniksama veriyor mu?

— Ne diyorsun oğul, hani bir daha doğabilsem!...

İFTAR SOFRASINDA — Ayşe Nine, sofrada iftar vaktini bekliyor. Torunlarından birinin torunu da sabredemiyerek, yemeklerden tatmak için ondan önce ellerini uzatmış.

YILDIZINIZ DİYOR Kİ

13 nisandan 19 nisana kadar : Doğduğunuz burcu bularak kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

İhtiyaç içinde olan bir dostunuza büyük yardımda bulunacaksınız. Ona elinizden geleni esirgemeyin. Kendisi bu ilgiye lâyık bir insandır. Bir gün bu iyiliğinizin karşılığını ödiyecektir.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

Kendinizi belirli bir iş hususunda iyice suçlu buluyorsunuz. Bu fikir nefsinize olan güvenliğinizi sarsıyor. Unutmayın ki, ne kadar uğraşsak, olacak şeyleri önliyemeyiz, kader bizi yener.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Bugünkü iş durumunuzdan memnun görünmüyorsunuz. Bilmediğiniz bir şey var. Bütün istikbaliniz bu işe bağlı. Şimdiki durumunuzu muhafaza ettiğinize, bir gün çok sevineceksiniz.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Jüpiter gezegeni, Venüs gezegeni ile birlikte karşınıza yeni bir gönül macerası çıkarmak üzere. «Benim için aşk işleri artık kapandı» diye düşünmeyin, daha sizi bekliyen bazı hâdiseler var.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

Sağlığınızdan endişe etmemek için, müptelâsı olduğunuz şeylere karşı nefsinizi biraz zorlamağa karar vermelisiniz. Mütemadiyen üzülüyorsunuz, ama harekete geçmiyor, söz dinlemiyorsunuz.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÜL

Başkalarının işine fazla müdahale ediyorsunuz. Kendi işlerinizde bu derece titiz davranabilseniz, ne kadar lehinizde olurdu. Fazla tecessüsten vazgeçebilirseniz, şansınız iyice açılacaktır.

TERAZİ BURCU
23 EYLÜL - 22 EKİM

Hayatınızın en verimli çağlarındasınız. Talihiniz uzun zaman açık duracak. Kötülükler yanınıza varamıyacak. Bu arada iyi hamleler de yapabilirseniz, istikbalinizi kurtarır, garantilersiniz.

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Ekonomiye çok iytiyacınız var. Ama Mars gezegeninin yıpratıcı tesiri size hesaplarınızı şaşırtıyor. Güneş size yardım edecek. Kısa bir zaman sonra maddi durumunuzda düzelmeler olacak.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Kısmetiniz bugüne kadar bağlı kalmış. Önümüzdeki haftadan sonra şansa bağlı olan işlerde talih denemeleri yapabilirsiniz. Yalnız yılmadan ve sebatla mücadeleye devam edin. Neticesi iyi...

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Hafta sonunda çok hoşunuza giden bir hâdise olacak. Uzun zamandır beklediğiniz bir iş istediğinizden daha güzel şekilde neticelenecek. Ancak sevincinizi belirli bir kişiye belli etmeyiniz.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Terazi Burcuna bağlı bir insanla tanışacaksınız. Bu şahısla iş alış verişine girmeyiniz. Çok iyi dost olabilirsiniz, ama müşterek çalışamazsınız. Zaten yapacağı teklif hoşunuza da gitmiyecek.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Çok büyük bir istidadınız yavaş yavaş meydana çıkıyor. Faaliyetlerinizi bu alanda geliştirmeye çalışırsanız, istikbaliniz için en doğru yolu seçmiş olursunuz. Yapılan tavsiyelere de önem verin.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Sökeden Bay Halil Kocagöz'e:

Mümkün olduğu kadar çok miktarda çocuk resmi basmak istiyoruz. Bu yüzden çocuklarınız için yazdığınız şiiri aynı yerde basacak yerimiz yoktur. Mazur görünüz.

■

Üvey anne olmak istiyen bayan okuyucumuza:

Tam bir feragatle, tamamiyle, annesiz kalmış bir çocuğun öksüzlük duygusunu gidermek için, üvey anneliğe tâlib olan bir okuyucumuza rastlıyamadık. Siz de en fazla 45 yaştan, boydan, tahsilden ve çok iyi huylardan, hassasiyetten bahsediyorsunuz. Bu şartları bekâr erkekler arasında bile kolay kolay bulamayız. Babalar da daha güzel, daha genç üvey anne aradıkları için çocukların annesizliği devam edip gidiyor.

■

Fatihten Bay İmre Eren'e:

Türkçeye çevrilmemiş, başka mecmua ve gazetelerde intişar etmemiş hikâyeler bulup tercüme ederseniz, yazı işleri heyeti tercümelerinizi ve mevzuu beğenirse neşretmemiz mümkün olur.

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR

KIYMETLİ BİR ESER

SUÇLAR ve CEZALAR — Dünya ceza adaletinin en büyük kurucusu sayılan İtalyan filozofu Beccaria'nın meşhur eseri. Çeviren: İstanbul Barosu avukatlarından Dr. Muhittin Göklü. Birinci baskısı on sene evvel neşredilen ve münevverler tarafından derhal kapışılan bu eserin şimdi Güven Yayınevi tarafından ikinci baskısı yapılmış ve satışa arzedilmiştir. Eserin baş tarafında mütercimin esere ve müellife dair zengin notları, ceza mevzuatımızla dünya ceza sistemlerinin mukayeseleri vardır. 400 sayfa, ciltli olarak fiatı 30 liradır. Münevverlere tavsiye ederiz.

Köln Üniversitesinde geçenlerde «Dünya Şarkıları» adı altında bir folklor gecesi tertiplenmiş, 22 milletin, onar kişilik gruplar halinde katıldığı bu gecede, Türk grupu birinciliği kazanmıştır. Müsabakadan sonra, bir jüri üyesi «Türkler, en başta, hal ve tavırlarındaki olgunluk, türkülerindeki ritim orijinalliği ile birinciliği hakikaten hak ettiler» demiştir. Çeşitli fakültelerde okuyan talebelerden müteşekkil ekibimiz, bir klâsik şarkı ve dört halk türküsünden ibaret programlarını televizyonda da tekrarlamışlardır.

Taşköprüden Bay H. A. ya:

Hayat mecmuasına birçok okuyucu resmini bastırmak istiyor. Büyük bir başarı gösteren veya umumi alâkayı çekecek mahiyette bir olaya karışan bir okuyucumuzun resmini basabiliriz. Bunun dışında resim basmak mümkün değildir. İnşallah siz de ayrı bir kıymet kazanır, bir sanatkâr olursunuz, bizde sizinle bir röportaj yaparız.

■

Kitap, gazete ve mecmua gönderiniz.

«Batmandan, Kuyubaşı Köyü Başöğretmeni Bay Sadettin Malkoç» okuma seferberliğine katılmanız için sizden, elinizde bulunan fazla gazete, mecmua ve kitap gibi köylü vatandaşlarımıza faydalı olacak malzemeyi göndermenizi rica ediyor. Küçük bir himmetiniz büyük faydalar sağlıyacaktır.

HAYAT ANSİKLOPEDİSİ

Abonelerinden Bir Rica

Muhterem abonelerimizden, her hangi bir sebeple Ansiklopedi hakkında bir mektup yazdıkları zaman, kendilerine gönderilen Ansiklopedi zarflarının üzerinde daktilo ile yazılı bulunan abone numaralarını bildirmelerini bilhassa rica ederiz.

Taşlıtarladan Bay Ş. Galipoğlu'na:

1939 yılında Kurban Bayramı, 31 ocak salı gününe raslamıştır.

BASIN ŞEREF DİVANI'NIN 11 NUMARALI TEBLİĞİ

Prof. Dr. Naci Şensoy başkanlığında aylık mûtat toplantısını yapan Basın Şeref Divanı aşağıdaki tebliğin duyurulmasını kararlaştırmıştır:

19 şubat 1961 tarihli Yeni Sabah gazetesinin birinci sayfasında, Fısıltı köşesinde «İnönünün sofrasında kahkaha ve göz yaşları» başlığı altında yayınlanan yazıda hakikate aykırı bazı hususlar tesbit edilmiş ve bahis konusu yayının fertlerin hususi hayatlarını küçük düşürücü şekilde teşhir ettiği görüldüğünden Yeni Sabah gazetesine bu yayından dolayı İHTARda bulunulması kararlaştırılmıştır.

BİLMECE

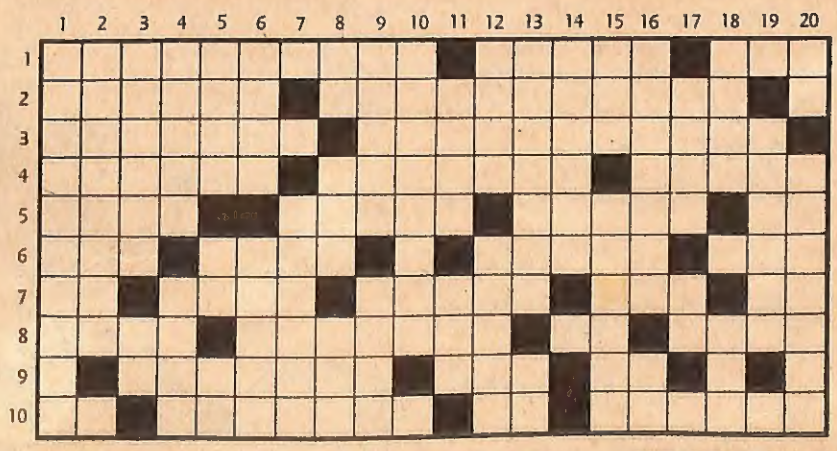

SOLDAN SAĞA: 1: Avukat — Yunanistanın idare merkezi — Tavır. 2: Sovyet Rusyada sınırlarımıza yakın bir şehir — Yanıp yakılan. 3: Gelirler — Takvim başlangıçlarından biri. 4: Bir ilimizin eski adı — Mâbet — Fakat. 5: Bitkilerin verdiği meyvanın bir teki — İnanan — Bir erkek ismi — Bir nota. 6: Tersi Arapçada bağırsaklar demektir — Cüretkâr — Beğenilen bir ölçüye uygun (kullandığımız yabancı kelime) — Ay. 7: İle anlamında bir kelime başı takısı — Ahlâka uygun olmıyan hal — Aptal — Eski bir telli saz — Hayret ünlemi. 8: Yankı — Oruç ayı — Bir nota — Tersi hayvan saçı. 9: Gemileri bağlamaya yarıyan kalın halat — İnce deri veya ince kabuk — Bağlantı takısı. 10: Sahip — Generallik — Bir cetvel — Esas çizgi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Süs bitkilerinden. 2: Yarı açmak. 3: Harabe — Kalın sicim. 4: Tavanlara asılır — Sinirler. 5: İki dağ arasındaki bölge — Yılın bölümlerinden — Bir nota. 6: En çoğun aksi — Berberlerin yaptığı. 7: Ağır ateşte pişirilen bazı etli yemeklere verilen isim. 8: Fiil — Merasimlerde kurulan süslü direk — Canın yongası. 9: Gemilerin barınarak yük alıp verdikleri yer — Bir renk. 10: Bir çift kaz yavrusu. 11: Kaşlarımızın üstündeki kısım — Karadeniz uşaklarından. 12: Senato — Zanaat. 13: Lüzumlu şeyleri elde etme — Bir nota. 14: İnanç. 15: Kesintilerden sonra kalan miktar — Gemi sandalı. 16: Kaslı — Hayvan yuvası. 17: Askerler — Bir nota. 18: Yavru — Bir millet. 19: Koruma. 20: Beyaz — Son.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

Karikatür

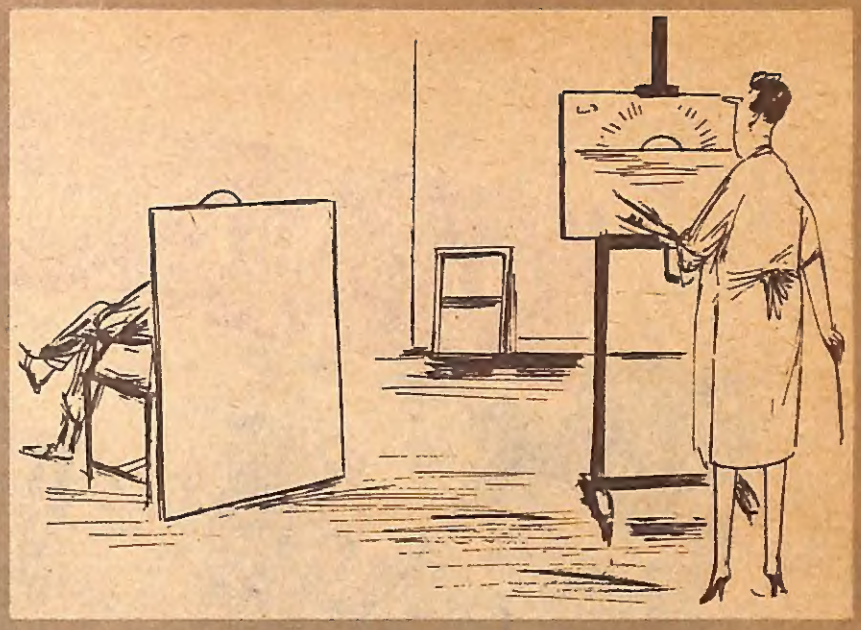

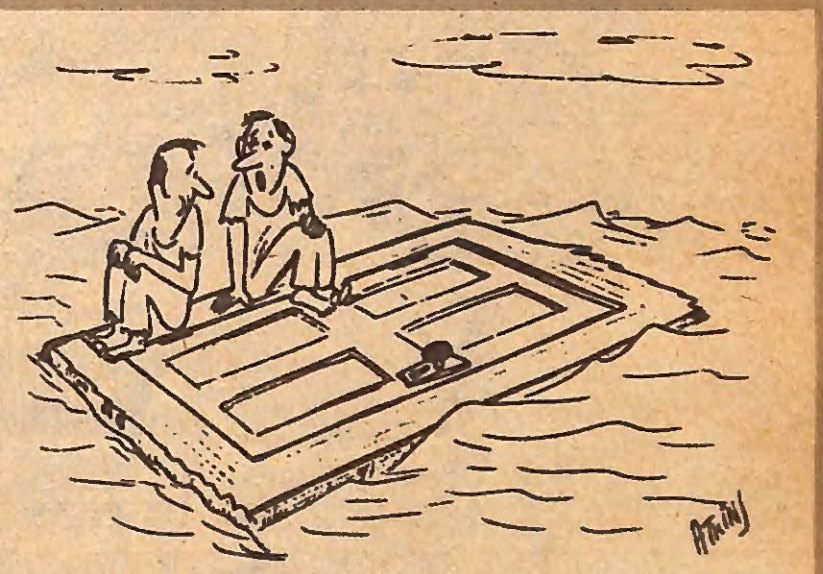

— Kapı açılırsa yandık!...

— Hem annemin sigaradan hoşlanmadığını bilirsin; hem de telefon ederken, püfür püfür sigara içersin!...

— Bunu oku ve bir daha unutma!...

YAVRUNUZ ADINA AÇTIRACAĞINIZ HESAP

Yılın ikinci çekilişinde

10

APARTMAN DAİRESİ

ve

500.000

liralık çeşitli para ikramiyeleri

ONA DA BİR GÜN APARTMAN DAİRESİ KAZANDIRABİLİR

YAPI ve KREDİ BANKASI